

A MAGÁNY JÓIZÚ KENYERE
színmű három felvonásban

történik az 1800-as évek végén

SZEREPLŐK:

Szigeti Kornél

Makai Emma, a felesége

Makai Miklós, Emma apja

Makai Piroska, Emma húga

Makai Lőrinc, Makaiék pesti rokona, Kornél barátja

Adél, Lőrinc felesége

Elza néni, Makai Miklós testvére, Emma nagynénje

Várhegyi Ottó, Makaiék szomszédja

Várhegyiné, Márta, a felesége

Károly, Márta öccse

Rónay Elek, Várhegyiék ügyvédje

Lili, a felesége

Terus, Makaiék szolgálója

I. FELVONÁS

1. jelenet

(Félhomályos szoba, csak az asztalon világít egy petróleumlámpa. Kornél felesége az ablak előtti széken ül, amikor benyit a férje. A férfi odamegy, megcsókolja.

Kornél: Kedvesem, amikor elmentem reggel, ugyanitt ült. Ugye azért felállt innen?

Emma: Hát persze. De már egy félórája sejtem, hogy jönni fog, úgyhogy újra idehúzódtam, hogy lássam, amint befordul a sarkon.

Kornél: Milyen úri dolgom van, hogy ilyen nagyon vár valaki. Ha tudom, jobban sietek.

Emma: Láttam, összehúzta magát. Nagyon hideg van?

Kornél: Hát nem járt kint? Emma, muszáj lesz megszidnom, mint egy gyereket. Tudja, hogy sétálnia kell. Ez nem vall magára. Maga egy komoly asszony, aki be szokta tartani azt, amit az orvosok mondanak neki.

Emma: Igen... tudom,... majd holnap.

Kornél: Tegnap is ezt mondta. De értem én... egyedül nincs kedve az utcákat róni. Hát tessék, itt van a hitese ura, készen egy kis esti sétára.

Emma: Ugyan, most jött meg... fáradt, át van fázva... holnap... ígérem, elmegyek...

Kornél: Ismerem ezt a hangját. ebben csak időnyeres van, nem ígéret. A maga hangja egészen másként zeng, ha komolyan is gondolja, amit mond. Nem mehet így tovább. Muszáj mindennap friss levegőre mennie. Megyek a kabátjáért, nincs pardon.

Emma: Kornél...

(Kornél kimegy. Viszonylag hosszan távol van, aztán lehorgasztott fejjel, sápadtan jön vissza.)

Kornél: Emma, hol a kabátja?

Emma: Hát nem leli?

Kornél (leül, sötét bánattal): Nem, angyalom.

(Hallgatnak. Később Kornél szólal meg.)

Kornél: Kinek adta el?

Emma: Nem adtam el. Csak zálogba raktam.

Kornél: Ha jól számolom, egy hete lehetett. Azóta itt kuksol a szobában. Édes Istenem... Egy hete beszélt rá, hogy csak hívjam meg azt a szerkesztőt vacsorára. Hát hogy tehette? Ezentúl hogy fogok akár egy falat ételt is lenyelni?

Emma: Ha majd leközlí az írásait, nem fog így beszélni. Tekintse egyfajta befektetésnek.

Kornél: Amilyen okos, szentem, olyan idealista. A mi szerkesztőnk jóízűen megette a vacsorát, rendesen leöblítette borral, bátorítólag rám mosolygott, megveregette a vállamat, nem nagyon bajlódott azzal sem, hogy eredeti legyen, mert kifizetett egy "csak így tovább, fiatal barátom"-mal, azután köszönte szépen az estét. Azóta se hallottam felőle.

Emma: Fogja ezt még bánni, ha maga majd nagy író lesz.

Kornél: Emma, van egy pont, ahol már nem érdemes áztatnunk magunkat. És arra kérem ne is tegye, mert nem akarom. Ha őszintén hiszi, amit mond, akkor azért fájdalmas nekem, mert nem tudom beteljesíteni azt, amit tőlem remél, ha csak vigasztalni akar, akkor meg még inkább. Nézzen rám, és legyen az, ami: realista. Én nem vittem semmire, és nem is nagyon látszik, hogy fogom. Nem akarok életem végéig a maga nagy ígérete lenni. Akkor már inkább egy jó kis megbízható fiaskó..

Emma: Megtiltom, hogy így beszéljen magáról! Maga is jól tudja, hogy a kezdet milyen nehéz ezen a pályán.

Kornél: Kezdet!!!... Miről beszél? Évek óta ezzel áztatjuk magunkat... Kellemes, elfogadható iparosmunkák, amikben az átlagolvasó is rögtön ráismer Jókaira, és amiket két perc alatt elfelejt mindenki... Ezt sikerült összehoznom. Ja, van egy-két szerkesztő, aki elfogadja a vacsorameghívásomat. Emellett büszkélkedhetem azzal is, hogy a feleségem nem eszik húst hétszámra, és jelenleg nincs kabátja. Kétségtelen- nem mindenki mondhatja ezt el magáról.

Emma: Kornél, nem illik magához ez a cinikus hang.

Kornél: Akkor ne kergessen bele! Ne billentsen ki a nyugalomból ezekkel a felesleges áldozataival.

Emma: Nem volt ez áldozat!

Kornél: Még rosszabb! Szimpla praktikumból zálogba adni egy kabátot- s az önfeláldozás költészetét sem hozzácsapni, így még elviselhetetlenebb. Még szomorújátékot sem lehet belőle írni.

Emma: Ne is akarjon. A maga erőssége a humora. Most hol hagyta?

Kornél: Zálogba csaptam. És csak akkor kapom vissza, ha azt látom, hogy maga nem nélkülözi tovább.

Emma: Mit beszél folyton rólam, meg arról, hogy nem eszem húst, meg hogy hol a kabátom? Hát maga? Maga is nélkülözik, akárcsak én. Hát nem vagyunk mi összeesküdve életre-halálra? Nem azt fogadtuk az oltár előtt, hogy jóban-rosszban segítjük egymás? Mit választja szét az én nehéz életemet a magáétól: *Nekünk* nehéz, nem nekem. És amíg *nekünk* nehéz, *nekem* nem is az.

Kornél. Sok mindent megfogadtunk ott az oltár előtt, olyasmiket is, amiket nem mondtunk ki a papnak, csak annak, aki bentről hallgatott minket. Én például azt mondtam neki, hogy a tenyeremen fogom magát hordani, vigyázok magára, és mindig gondoskodni fogok magáról. Hogy kiérdemeljem azt a végtelen szerencsét, hogy engem választott erre az életre. Látom az arcát ott az oltár előtt ma is- tele reménnyel, bizakodással, hátat fordítva szülői tiltásnak, társadalmi konvencióknak, vállat rándítva a pletykákra, suttogásokra. Tudom, mit látott maga előtt, amiért mindezt megérte vállalni. És az- ebben bizonyos vagyok- nem ez a dohos alagsori szoba volt, ahonnan jelenleg ki sem tud lépni a novemberi estébe.

Emma: Mit akarja jobban tudni nálam, hogy én mit láttam?

Kornél: Nem akarom, csak tudom. Hiszen ismeri ezt, amikor az ember tudja, és kész...

Emma: Hát akkor hallgatom, milyen jövőt is láttam én?

Kornél: Nem ilyet, annyi szent. Maga egy olyan férfihoz ment hozzá, aki majd megmutatja az ő jogi észjárásba savanyodott apósának, hogy kár volt úgy aggódnia a lánya miatt. Mert én majd beleviszem magát egy olyan életbe, ahol sokat nevet, keveset ásít, s nem fakul meg sem a szerzés kopár örömeiben, sem a szegénység filléres gondjaiban. Ahol a maga komolysága, kedvessége méltó, csendes dísz lesz a rám váró írói sikernek. Mindegy... hogy magyarázzam? Abban az életben, amit várt, méltóság volt... lett volna...

Emma: A megpróbáltatást elviselni türelemmel, és nem elcsüggedni- hát ebben nincs méltóság?

Kornél: Türelemmel... mégis meddig?

Emma: Nem tudom... ez a türelem lényege, hogy nem tudjuk meddig, de képesek vagyunk várni. De maga ehhez túl szenvedélyes. És a szenvedélyes emberek, sokszor a nagyon tehetségesek is, ezért buknak el. Mert pont akkor fogy el a lélegzetük, amikor még kicsit ki kéne tartani. Látni a célegyenest, és zihálva, de elfutni addig, abban nem sok hősiesség van. De nem látni, csak hinni benne, és úgy futni tovább, ezt nevezem én méltóságnak. Vagy maga milyen méltóságról álmodott? Zajosabbról, látványosabbról, poétikusabbról? Mert én is el tudom ám képzelni a maga álmait ott az oltár előtt.

Kornél: El ne mondja! Könyörgöm, ne csillogtassa meg azt a híres tisztánlátását!

(Feláll, rágyújt. Hallgatnak. Kornél köhög.)

Emma: Megfázott megint.

Kornél: Csak a szivar.... De maga hónapok óta beteg. Méltósággal, természetesen...

Emma: Jólesik gúnyolódnia?

Kornél: Az a legfájdalmasabb, angyalom, hogy igen. Azon kapom magam, hogy jó magát bántanom. Magát, aki ezt semmivel sem érdemelte ki, hacsak nem azzal, hogy ilyen elviselhetetlenül szilárd a jelleme.

Emma: Mit szeretne helyette?

Kornél: Hát... elkelne egy kis női hisztéria- tudja, hogy nem tud új kalapot venni, nem elég finom az asztalterítő, meg hogy fújjam már el a lámpát, ne írjak egész éjszaka, mert nem ezért lett a feleségem, meg hogy odadobott értem mindent, ilyesmi... Legalább lehetne magára haragudni..... De maga mellett még haragudni is csak udvariasan merek a világra.

Emma: Azt hittem, szereti azt, amilyen vagyok.

(Kornél odamegy a feleségéhez, leguggol elé, megfogja a kezét): Hát nem érti? Szeretem, de most jobb lenne, ha nem lenne olyan szerethető. Könnyebb lenne.

Emma: Miről beszél? Nem értem.

Kornél: Mindegy... amúgy meg érti. Ha van nő, aki érti, hát az maga.Legfeljebb nem akarja érteni..... Hogy mért, azt meg én próbálom megérteni...

Emma: Kornél, ne tegye ezt... Már megint kezdi?

Kornél: Nem én teszem... Én nem akarom, istenem, ha tudná, mennyire nem akarom!!

Emma (feláll, az asztalon lévő pohárból iszik egy kortyot, és a férje felé fordul): Mért akar mindenáron hazaküldeni?

Kornél: Nem én akarom, mondtam már. A dolgok, azok akarják...

Emma: Miféle dolgok?

Kornél: A cukor nélkül ivott reggeli kávéi, a kifizethetetlenül drága doktor, a zálogba csapott kabátok, a maga elkínzott arca reggelente- mert tudom ám, hogy alig alszik...

Emma: És nem lehet ezekkel a dolgokkal tárgyalni? Hogy ne tolokodjanak ennyire előre? Vagy nem lehet megpróbálni őket legyőzni?

Kornél: Persze, ezen is gondolkodtam...de nem bírom rászánni magam még a maga kedvéért sem arra, hogy tisztos polgári életet kezdjek el élni. Lehet, hogy nem leszek sosem ismert és elismert író, de legalább akkor halok meg, amikor megáll a szívem. Vagy ezt akarja? Hogy vállaljak valami irodai munkát? Tán az édesapja már ajánlott is valamit?..

Emma: Tudja, hogy minden levelében ajánl. És azt is tudja, hogy mért nem említem ezeket magának. Sosem akartam, hogy feladja az álmait.

Kornél: De tőlem azt várja, hogy hasonló áldozatot fogadjak el magától? Hát nem megy, Emma, érti, nem megy!

Emma: Az én álmom maga. A magával töltött élet. Mért akarja elvenni tőlem?

Kornél: Én meg akarom őrizni. Mielőtt ebbe a nélkülözésbe belefásulna még a maga nemes jelleme is. De ha úgy könnyebb magának: nos: hát NEKEM lenne jobb, ha tudnám, hogy jó helyen van, ahol van mód magát igazán kikúrálni, felerősíteni. Mert így mindennap egy merő gyötrelém és szégyen, hogy nem segíthetek. Nem örökre menne el, csak egy kis időre. Mielőtt összeroppan, ha nem is lelkileg, de fizikailag- és én is abban, hogy ezt látnom kell tehetetlenül.

Emma: Mért van az, hogy biztosan érzem, hogy ez a „kis időre” örökre fog szólni?

Kornél: Bízzon bennem. Sosem hagynám cserben.

Emma: De én most tegyem ezt. Hogy egyedül, magányosan küszködjön ebben a nagyvárosban, asszonyi segítség nélkül.

Kornél: Emma, most úgy segíthet nekem, ha elmegy és meggyógyul, megerősödik. Nincs energiám írni is, meg magáért is aggódni. Az egyikre nem marad, miközben egyik nélkül sem tudok élni.

Emma: Így aztán rólam mond le. Persze. Maga is csak egy férfi.

Kornél: Hogy mondhat olyat, hogy lemondok magáról? Mindennap minden percében velem lesz, az a tudat fog erőt adni, hogy ott van nekem, gondol rám, hisz bennem, és megvár- de nem egy hideg, nedves lakásban köhögve, erőn felüli erőfeszítéssel. Jó lesz erre gondolnom, mégha nagyon fog is hiányozni, mert rettenetesen fog, hiába jár abban az okos fejében az, hogy nekem nem is fog nehezemre esni az ágyban este egyedül elaludnom. Emma, édesem, értsen meg, ne kergessen bele még mélyebb kétségbeesésbe.!

(Az asszony elfordul, és lassan leül az asztal melletti székek egyikére. Kornél is leül abba az ablak előtti székbe, amelyben a jelenet elején az asszony ült. Emma az asztalterítőt igazgatja gépiesen, aztán fakó hangon megszólal)

Emma: Apám jövő kedden feljön Pestre valamilyen jogi ügyben. Hát akkor írjam meg neki, hogy hazamegyek egy kis időre vele?

Kornél (nagyobb csend után): Csak egy kis időre.....

(Hallgatnak)

Emma: Tudja, most mindennél jobban szeretnék sétálni egyet egyedül. Lehet, hogy igaza van. Így nem lehet élni, hogy még sírni sem tudok egy parkban.

Kornél: Megkérem Lőrincet, adjon kölcsön. Mennyiért váltható vissza az a kabát?

Emma: Maga néha rettenetesen tud viselkedni... tudja? Dehogy tudja.... Nos, menjen csak a Lőrinchez, és igyekezzen azzal a kabáttal. Igazán megható a szolgálatkészsége és empátiája... Alig várom, hogy erről gondolkozhassak a visszakapott kabátomban...

Kornél: Ne haragudjon annyira rám a világ helyett...

Emma: Ó, dehogy, dehogy... de menjen már, tényleg menjen... Egyszerre olyan fullasztó lett ez a szoba. Épp úgy, ahogy akarta...

Kornél: Miket beszél, angyalom?

Emma: Nem vagyok az angyala, az őrangyala már semmiképpen. Kérem, most ne beszéljen, csak szerezze vissza a kabátomat, hogy sétálni mehessek...

Kornél: Mi lelte?

Emma (feláll, Kornélra adja a kabátját). Így ni... Magának jó, maga elmehet Szaladjon, könyörgöm, sétálni akarok, kell a levegő...

Kornél: Emma, édesem...

Emma: Könyörgöm, ne szóljon hozzám! Most ne! Csak igyekezzon!

(Kituszkolja a férjét, és egy székre rogy az asztal mellett. A színpad elsötétedik.)

2- jelenet.

(Ugyanaz a szoba. A sarokban bőröndök. Az asztalnál Kornél ír. Kopogás. Kornél lassan feláll, és az ajtóhoz megy. Kicsit meglepődik, amikor kinyitja- apósa áll az ajtóban.)

Kornél: Nocsak! Későbbre vártuk. Jöjjön beljebb.

Makai Miklós (kezet fog Kornéllal, belép, és körbenéz): Emmácska?

Kornél: Jön mindjárt. Sétálni ment.

Makai: Egyedül? Mért nem kísérte el?

Kornél: Kifejezetten kérte, hogy ne tegyem. Az utóbbi napokban nagyon rákapott a sétára.

Makai: Értem... Nos...

Kornél (odamegy apósához, hogy lesegítse róla a kabátot, de az elhárítja)

Makai: Nem, hagyja csak. Itt... túl hideg van... Szóval sétál... Különben nem is baj. Úgyis akartam magával négyszemközt beszélni.

Kornél (kezét idegesen a nadrágjához törölgetve). Hát... akkor talán ülünk le?

Makai: Igen, persze...(leülnek az asztal mellé, Makai továbbra is kabátban).

Kornél: Hallgatom, főbíró uram, Milyen ítéletet hozott?

Makai: Ne erőltesse ezt a hangot. Látom a szemén, hogy nincs jó kedve. És ajánlom is, hogy ne legyen.

Kornél: Emiatt ne aggódjon. Még a maga számára is elfogadható mértékben vagyok boldogtalan.

Makai: Tudja, füttyülök rá, maga mennyire boldogtalan. Ami engem izgat, az az, hogy a lányomat is azzá tette. Ugye felesleges említenem, hogy ezt előre megmondtam.

Kornél: Én boldoggá tettem a lányát...amíg lehetett. És még most is azt mondja, hogy az tudna lenni velem, ha rávinne a lélek, hogy elfogadjam az áldozatát. Ha valamitől boldogtalan Emma, hát az az, hogy haza kell mennie.

Makai : Ő boldog volt abban a házban. Mért nem hagyta, hogy az maradjon?.. Kértem, ugye emlékszik? Nem rendelkeztem, parancsoltam, hanem komolyan, őszintén beszéltem magával, de maga...Maga kihasználta, hogy ő olyan ...rendkívüli lélek...hogy szembeszállt magáért még azokkal is,akiket a legjobban szeretett...nem fájna, ha legalább lett volna értelme.....vagy maga is tudná ilyen alázattal megadni az árát ennek a meggondolatlan házasságnak....De ahhoz nem fűlik a foga, hogy csak úgy prózai módon elartsa a feleségét valamilyen biztos munkát vállalva...az nagyon is hétköznapi magának, nemdebár, művész úr...:?

Kornél: Ezt már ezerszer megbeszéltük. És Emma sem akarja!

Makai: Mikor szokik már le arról, hogy a lányomra hivatkozva rontsa el a lányom életét?

(Hallgatnak.)

Makai (az ablakhoz megy, kinéz rajta, úgy beszél): Azt gondolja, nekem az volt a legfőbb ambíció, hogy unalmas aktákat tanulmányozzak, amíg ki nem folyik a szemem? Azt hiszi, csak magának vannak álmai? De... élni kell, barátom.

Kornél: Igen... élni... és nem haldokolni...

Makai: Ez aztán a költői megközelítés... Bár úgy hiszem, eléggé egyszemélyes A maga rendkívüli lelkének haldoklásán borongva esetleg néha eszébe jut az a lélek is, amit összetört?

Kornél: Tudom, hogy nem hiszi, de szinte nem is gondolok másra. Én szeretem Emmát, és azt remélem, hogy maga jobban érti, mint mutatja, hogy az, hogy arra kértem őt, hogy egy kis időre menjen haza, nem a szívtelenségem jele, nem is az önzésemé, hanem azé a felelős szereteté, amit olyan nagyon keményen számon kér most rajtam.

Makai: Talán így van... de eléggé elkésett vele. Akit vissza fogok kapni, az egy csalódott nő lesz, aki a jelek szerint rászokott a magányos sétákra. Én nem ezt az Emmát eresztettem el a házból. És ez a maga felelőssége. Ezt ne felejtse el. Mert ha megtenné, gondom lesz rá, hogy az eszébe juttassam..... De nem is erről akartam..., hanem... Nos, igen. Végső soron meg akarom kérni valamire.

Kornél: Rendelkezzék velem.

Makai: Nocsak, de szolgálatkész lett.... ... Arra kérem, adja úri becsületszavát arra, hogy nem engedi meg Emmának, hogy visszajöjjön ide addig, amíg tisztességes körülményeket nem tud neki biztosítani.

Kornél : Azon leszek, hogy ezt minél hamarabb megteremtsem. De hogy tarthatnám vissza, ha elszánja rá magát? Hiszen ismeri.

Makai: Igen, ismerem. Ezért pontosan tudom, hogy ez az elszánás nagyon is hamar meg fog benne érlelődni. Nem engedem, hogy tönkremenjen még jobban. Ha úgy adódna, hát akkor.... el kell válnia tőle.

Kornél: Ezt nem mondhatja komolyan!

Makai: De még mennyire hogy komolyan mondom! És azt kérem, hogy maga is gondolkodjon el rajta komolyan. Mindenesetre komolyabban, mint amikor a semmire feleségül vette nagy titokban.

Kornél: Muszáj ezt a fejemhez vágnia állandóan? Elfelejtette már, milyen az: szeretni bolondulásig?

Makai: Nem voltam olyan szerencsés, hogy ezt a luxust megengedhettem volna magamnak....De hagyjuk ezt. Így esett...mit tegyünk . Rendben, hát szerette. Eszeveszetteen.... ha így elégedettebb.... De...ugye már visszanyerte a józan eszét azóta, ha nem tévedek? Most szeresse azzal. Azzal talán többre fog menni.

Kornél: Sohse egyezne bele a válásba.

Makai: Dehogynem. Találja ki alkalomadtán a módját. Művész, nem? Használja a képzelőerejét.

(Kornél feláll. Fel-alá járkál, rendkívül felindult. Aztán hirtelen megáll Makai előtt): Ez nem tisztességes!

Makai (előnti az indulat, megragadja a gallérját): Maga akar engem kioktatni tisztességről...? Nézzen ki, esteledik! Szítál a köd, alig látni valamit, és maga elengedte egyedül, amikor nyilván csupa bánat. És maga még tisztességről beszél?

Kornél : Ő nem akarta, hogy vele menjek.

Makai: Én csak egy unalmas jogász vagyok, akinek ugyebár nem volt szerencséje az önéhez fogható eszement szerelemhez, de ennél még én is jobban ismerem a nőket...(Elengedi) Elnézést- elragadtattam magam. ...Szóval... gondolkodik azon, amit kértem? Ezt meg tudja nekem ígérni?

(Mielőtt Kornél válaszolni tudna, belép Emma. Ahogy meglátja az apját, egy pillanatra megtorpan, aztán lassú mozdulatokkal lefejt magáról a sálat és sapkát.) : Hát megjött, édesapám? Régen itt van?

Makai: Csak épp az imént....De te...átfáztál,ugye?

Emma: Ó, nem...csak épp... Nem vártuk ilyen korán.

Makai: Igen, tudom. De....még ma el kell mennünk. Ezért jöttem előbb. Hogy szóljak.
Készülődni kellene. A vonatunk két óra múlva indul, még ki kell jutnunk az állomásra is.

Emma: Hát nem úgy volt, hogy itt alszik, és csak holnap reggel...:?

Makai: Nos...vár otthon a munka...Több, mint gondoltam. Menni kell, mit tegyek. Tudom,
nem a legszerencsésebb ilyen időben este útra kelni, de a vonatkocsiban jó melegen
betakarózol, alszol egyet, és mire kinyitod a szemed, már meg is érkeztünk.

Emma: Ilyen gyorsan... Én nem is...(Elsírja magát)

Makai (odamegy hozzá, átkarolja): ...Jobb is lesz így, nem húzni a búcsúzást olyan sokáig. ...
(kiegyenesedik) Átmegyek Lőrínchez , váltok vele is néhány szót, addig készülj össze.
(Kimegy)

(Emma csak áll a kigombolt kabátjában az ajtó mellett bénán. Kornél ül, a padlót nézi, aztán
felnéz az asszonyra)

Kornél: Hideg van kint?

Emma: Nem annyira, mint idebent (a szívére mutat)

Kornél: Fel fogom még azt melegíteni, isten a tanúm rá.

Emma: De biztos benne, hogy nem fagy meg végleg.

Kornél: Az olyan nemes szív, mint a magáé, olyat nem tud.

Emma: Talán nem ismeri mégse olyan jól.

Kornél: Azt nem hiszem....Ne kínozzon, hiszen nekem is megszakad a szívem...Maga el sem tudja képzelni, mennyire félek attól a pillanattól, amikor becsukódik az ajtó maga mögött, és én visszafordulok erre az üres szobára.

Emma: Maga akarta. Hát legyen ereje viselni.

Kornél: (keményen, sértetten): Azon leszek.

Emma: Helyes.....helyes.....jól teszi....csak igyekezzen....biztosan egészen gyorsan ráérez majd az ízére....Én meg.....(újra elsírja magát)

(Kornél feláll, átöleli a feleségét, az hagyja, mint egy rongybaba, aztán kibontakozik, és megtörli az arcát)

Emma: Ennek semmi értelme. Csak józanon, igaz? Igen, nem megyek el örökre. Ezt kiverem a fejemből. Meggyógyulok, és jövök vissza magához.

Kornél: Ez a beszéd. Hát persze hogy így lesz.

Emma: Csak ne lenne ilyen rettenetesen lelkes most egyszerre!

Kornél: Hát hogy tegyek a kedvére?

Emma: Nem kell a kedvemre tennie. Csak ne felejtse el.

Kornél: Erre nem is válaszolok, olyan butaság.

(Hallgatnak. Aztán Emma szólal meg): Mit fog itt csinálni ma este, ha elmentünk..?

Kornél: Ezt most még alig tudom elképzelni. Annyira megszoktam, hogy itt van velem.

Emma: Írni fog. Tudom. És most gyűlölöm érte. Hogy maga írni fog, amíg én sírok a takaró alatt a vonatkocsiban.

Kornél: Emma! Mit szeretne? Hogy belehaljak? Hiszen nem szakítunk, csak elmegy egy kis időre.

Emma: Hát persze...El is felejtettem....Megyek, a kis táskámba még bele kell raknom egy-két dolgot.

(Kimegy. Kornél fel-alá jár, felindult, nyugtalan. Az asztalon lévő pohárból remegő kézzel teát próbál inni, de leönti magát. A sarokban kis asztalkán mosdótál van, belemártja a zsebkendőjét, és épp törölgeti a felöltőjét, amikor Emma visszajön a kistáskával)

Emma: Mi történt? Leöntötte magát?

Kornél: Le.

Emma (odamegy): Várjon, hadd nézzem...(fogja a zsebkendőt, törölgeti, egyre erősebben, természetellenes gyorsasággal, kicsit betegesen, Kornél megfogja a kezét, de az asszony kirántja, megszállottan dörzsöli tovább az anyagot.). A francba, hogy nem jön ki...a francba, a francba, a francba....

Kornél (csitítja, nyugtatja, lefogja az asszony zsebkendő kezét) : Na, na.....

Emma (a férje vállára borul, a zsebkendő kihullik a kezéből, Kornél simogatja a haját):

Kornél: na...na.....

Emma: Olyan nehéz....

Kornél: Nekem is.....Milyen magányos leszek maga nélkül....

Emma: Én is...Édesapám, Piroska, az ismerősök.....egyik sem pótolhatja magát. A mi esti beszélgetéseinket, a kezét a kezemen....

Kornél: Remélem is...A kezére én tartok igényt. Egyéb testrészeiről nem is szólva...

(Emma nem állja meg. Elmosolyodik)

Kornél: Végre látom kicsit mosolyogni.

Emma: Hát akkor jól jegyezze meg - mert nem hiszem, hogy mostanában ilyet láthat bárki is.

Kornél: Drágám, ne ígérje meg magának ilyen szenvedéllyel, hogy boldogtalan lesz. Amilyen rendíthetetlen, még betartja.

Emma: Tudom, nem szép, de ÉN most örülnék, ha tudnám, hogy maga kétségbeesett lesz nélkülem. Hogy juthattam idáig?

Kornél: Nem kell mindig olyan nemes lelkűnek lennie.

Emma: Ígérje, meg, hogy néha nem bír majd írni a szomorúságtól! Csak néha! Hogy bírjam ki otthon, ha azt kell gondolnom, hogy maga a munkába temetkezve nem is szenved?

Kornél: Ez már valami rögeszme! Soha nem volt féltékeny a munkámra.

Emma: Most is csak azért van így, mert őt választotta.

Kornél: Nem, én magát ÉS őt választottam, és most azon vagyunk, hogy ez az ÉS lehetséges legyen anélkül, hogy bármelyiket el kelljen vesztenem örökre

(Emma köhögni kezd, hosszan, mélyről. Kornél teát hoz neki, itatja, mint egy gyereket)

Emma (felnéz rá közben): Ír mindennap?

Kornél: Kéne, ha már erre tettem fel az életem.

Emma: Nem úgy értettem. Nekem levelet....

Kornél: Hát persze, írok. Írok, és el is küldöm mindennap.

Emma: Esküdjön meg arra a virágzó fára!

Kornél: Mire???

Emma: Arra a fára, amiről azt mondta egyszer, hogy azt akarja látni élete utolsó pillanatában.

Kornél (sóhajt) Hát legyen...de tudja, hogy anélkül is...

Emma: Hunyja le a szemét, és nézze azt a fát..

Kornél: Ez...Hát jó..(lehunyja a szemét)

Emma (ő is lehunyja a szemét): Látja már?

Kornél: Igen.

Emma: Milyen színűek a virágok?

Kornél: Halvány rózsaszínek.

Emma: Mit lát még?

Kornél: Megtörök a fény a virágszirmokon, és némelyik kicsit meglebben a szélben.

Emma: Reggel van?

Kornél : Igen,kora reggel...

Emma (kinyitja a szemét): Jó. Ilyen szépséget nem árul el az ember, igaz?

Kornél (kinyitja ő is a szemét): Mért nem bízok bennem?

Emma: Bízom magában, de ebben a fában jobban.

(Belép Makai, Kornél az asztalra teszi a poharat. Emma megint köhögni kezd)

Makai: Majd otthon elmulasztjuk, egyet se félj, Emmácskám....Összekészültél.?

Emma: Igen.

Makai (feszengve): Hát akkor....lemegyek a kocsizhoz, addig búcsúzkodjatok el. Hol vannak a csomagok?

Emma (hirtelen elhatározással öltözködni kezd): Nem, mi már....Megyek én is.

Kornél (kétségbeesetten): Máris? De még van egy kis idő..

Emma: Jobb lesz így, higgye el, sokkal jobb. (Felrántja a padlóról a bőröndöt, Makai szelíden kiveszi a kezéből)

Makai: Maradhatsz még egy kicsit...

Emma: Nem, megyek, megyek...Köd van, nem szabad nagyon kiszámolni. Na, nézzük csak, sál (megtapogatja magán), sapka (szintén), kesztyű (idegesen ráncigálja a kezére), kistáska (Kornél az asztalról felveszi a táskát, a felesége kikapja a kezéből), nagyszerű, nagyszerű. (megáll a férje előtt) : Hát akkor...Isten áldja, vigyázzon magára. És ne felejtse a fát.

Kornél (fájdalmas arccal nézi túlfűtött feleségét): Emma....Mért siet annyira?

Emma: Hát nem érti? Nem érti?...

Kornél: Nem, nem értem. Én még nézni szeretném azt az édes arcát, amíg lehet. (szorosan magához öleli az asszonyt)

Emma: Most inkább segítsen rajtam....Kérem...

Kornél: Emma, hová szalad? Legyen még egy kicsit velem. Na...nyugodjon meg, hadd engedjem el én is nyugodtan...

Emma (szinte belesuttogva a férje ruhájába). :Kérem, kérem...Segítsen.....Segítsen már...

Kornél (felsóhajt, elengedi): Hát jó... Hiányozni fog, angyalom. Nagyon. Ugye nemcsak én írok mindennap?

Emma :Hát persze. Idóm éppen lesz rá, igaz?... Marikát kérje majd meg, hogy tisztítsa ki ezt a felöltőt...Mit is akartam még mondani:...? Azt hiszem...nos...megyek,megyek. Kérem, vigyázzon magára! (Kitépi magát Kornél karjaiból, elviharzik a bőröndöket tartó, zavart Makai mellett az ajtó felé. Elfúló hangon mondja az ajtóban): Hát akkor haza, édesapám. (kimegy)

Makai (áll egy kis ideig, aztán megszólal) :Kérem, ne felejtse el, amire kértem.

Kornél nem válaszol.

Makai: Én is indulok. Akkor hát... (kimegy)

(Kornél lehuppan a székbe, aztán kissé felemelkedik, kiveszi alóla a zsebkendő, amire ráült.
Forgatja a kezében, majd a homlokához szorítva lehajtja a fejét)

.

3.jelenet

(Emma egy nappali szoba sarkában levelet ír. Belép egy elegáns, középkorú, jól karbantartott asszony. Árad belőle a kényelmes élethez szokottak elégedettsége és magabiztossága)

Márta: Jó napot, kedvesem.. Gondoltam, megnézem, mit csinál. Pontosabban megnézem, azt csinálja-e most is, amit minden ebéd után. És...nem csalódtam. Kedvesem, elkényezteti azt a gonosz embert.

Emma (leteszi a tollat, feláll, hellyel kínálja Mártát, és leül ő is vele szemben): Kornél nem gonosz ember.

Márta (mosolyogva): Édes Emmám, még mindig nem tanulta meg az aranyszabályt? Minden férfi gonosz, s a férjek a leginkább.

Emma: Ezt pont maga mondja? A híresen jó házasságával?

Márta: Jaj, hogy maga milyen komoly...csak viccelődtem...Írjon csak...írjon...Amikor az én Ottóm fiatalkorában vasútépítő mérnökként kikerült egy félévre a délvidékre, én meg nem mehettem vele,mert a második fiamat vártam... akkor mi is így leveleztünk,mindennap.... Micsoda leveleket kaptam tőle...Eltettem őket, majd egyszer megmutatom...persze addig még meg kell tanítanom arra,hogy ne legyen ilyen komoly, mert egyébként félő, hogy belepírul az olvasásukba....Ha nem tévedek, magának is egész gyűjteménye van már a férje leveleiből. Mert az a nem gonosz ember is ilyen hévvel ír magának, nemdebár?

Emma: Igen...azaz...mostanában azért ritkábban... úgy értem...nem mindennap..

Márta: Hát persze...na de emiatt ne búsuljon. Mi itt vidéken szép nyugodtan élünk, van időnk mindenre, főleg nekünk, asszonyoknak. A város, pláne egy olyan nagyváros más...eltelik az idő...meg hát a munka....Aztán a férfiak néha este se otthon ülnek- kártya, szivar, ,egy jó pohár bor mellett megváltani együtt a világot....Ó,de ismerem én ezt!

Emma: Kornél sose járt el...

Márta: Nem hát....a maga szent embere nem...de a férfiak általában igen...Mindegy,kedvesem,csak azt akartam mondani, hogy legyen megértő. Nem ugyanabban a helyzetben vannak. Nyilván sokat ír . Ápropó. Erről mit tud?

Emma: Próbálkozik...De nem könnyű....

Márta: Azért ne adja fel, semmiképp. Feltétlenül erre biztassa. Ha egy férfi nem csinálhatja azt, amit igazán szeret, azt sosem bocsátja meg nekünk.

Emma: Sose biztattam másra, minthogy váltsa valóra az álmait. Mert ha nem így tenne, azt ÉN nem bocsátanám meg magamnak.

Márta: Jól teszi, kedvesem. Én is áldom az eszemet, hogy sose akadályoztam Ottót a karrierjében, semmilyen módon. Igaz, könnyebb helyzetben voltunk, mert mindig is elismerték a munkáját.

Emma: Azért vasutat tervezni vagy írónak lenni, nem ugyanaz.

Márta: Persze, hogy nem az, tudom, kedvesem. De mindegyiknek megvannak a nehézségei és kockázatai. És biztos vagyok benne, hogy a kitartás az önök esetében is meghozza majd a gyümölcsét...Máskülönben hogy van? Ha jól emlékszem, a napokban volt felülvizsgálaton.

Emma: Tegnapelőtt. Szépen javulok. A doktorok szerint még egy-két hét, és teljesen gyógyulnak tekinthetem magamat.

Márta: Hát ez nagyszerű! Mellesleg én sem hallottam egy köhintést sem, mióta itt vagyok, és ez bizony –tekintve az eddigieket- nagyon biztató. Megírta a férjének is a jó hírt?

Emma: Épp az imént... Mert ha gyógyulnak nyilvánítanak, az nekünk kétszeresen jó hír, hiszen azt is jelenti, hogy visszamehetek Pestre.

Márta: Most aztán nehéz helyzetbe hozott - mert örülnöm kellene de bizony el is szomorít a gondolat, hogy itthagyt minket. Megszoktam a beszélgetéseket az én kis komoly barátnőmmel... ez a város tele van olyan asszonyokkal, akikkel szót nem, csak recepteket lehet váltani. Hiányozni fog.

Emma: Azért nem fog az olyan gyorsan menni. Beletelik még egy kis idő. Kornélnak új lakást kell keresnie, mert a régiben könnyen kiújulna a hurutom.

Márta: Nos, hát akkor addig majd megpróbáljuk jól kihasználni az időt, nem igaz? Például mit szólna egy kerti ebédhez holnap? Itthon lesznek a gyerekeim, és Károly, az öcsém is. Emlékszik rá?

Emma: Ó, igen... de elég halványan... Mintha Pestre került volna...

Márta: Igen, ott tanulta a jogot, de már egy ideje ügyvédbojtár Rónay Eleknél. Ő a családunk jogásza, és mellesleg a maga gyerekkori barátnőjének, Lilikének a férje.

Emma: Lili! De régen láttam.

Márta: Arra is módja lesz, ha eljön, mert őket is meghívtam. Csodálom, hogy eddig nem találkoztak, bár... Nos, a férje eléggé rövid pórázon tartja... Nagyon jó jogász, de tartok tőle, otthon nagy despota lehet... De majd elmondja Lilike, ha akarja, ez nem az én dolgom... És kedvesem: a meghívás természetesen a hűgára és az édesapjára is vonatkozik.

Emma: Hát ez igazán kedves... de nem tudom, édesapám vajon...

Márta: A kedves édesapja mindig nagyon elfoglalt, de bízson a képességeimben. Meg fogom győzni. Piroskára meg – megvallom - különösen számítok - ráférne már erre az én magányos farkas öcsémre egy csinos fiatal lány társasága.

Emma (mosolyog): Maga aztán nem bízza a dolgokat a véletlenre....De nem gondolja, hogy Piroska ehhez még túl fiatal?

Márta: Hadd döntse ezt el ő...vagyis ők...ha úgy alakulna...Amúgy meg Károly igazi főnyeremény ...jóképű, intelligens, anyagi helyzete is szilárd....

Emma: Vajon hogy nem vette ezt eddig észre egy hölgy sem?

Márta: Ó, arról szó sincs, hogy ők nem...Aki itt nem akar másokat észrevenni, az az én álmodozó öcsém....Hogy mire vár, fogalmam sincs...de nem nagyon hozhatom ezt szóba, mert rögtön másra tereli a szót ...

Emma: Így hát inkább fiatal lányokat terelget a szeme elé...

Márta: Csak jószándékból...ugye ebben nem kételkedik? Elkél néha egy kis segítség...nem gondolja? Mi szerencsések vagyunk, de nem mindenkinek megy olyan könnyen a párválasztás. És hát a véletlenre nem lehet mindig számítani, magunkra viszont igen. De hát ezt a legjobban magának kell tudnia. Aki olyan megfontolt, szilárd, komoly és megbízható.

Emma: Igazán? Kornél is mindig ezt mondta...mondja...

Márta: Szerencsés ember.... Nyilván megérdemel egy ilyen kincset,mint maga. De amíg el nem rabolja tőlünk végleg, hadd élvezzük mi is a maga társaságát. Szóval...eljönnek?

Emma: Édesapám nevében nem nyilatkozhatom,de...

Márta: Ó, vele még beszélek, kedvesem, beszélek..

Emma: Igen, nos...akkor köszönettel elfogadjuk, és természetesen nagy örömmel megyünk.

Márta (feláll): Hát akkor...hagynom, hogy tovább írja ezt a nevezetes levelet a jó hírrel. Holnap kettő órakor, rendben? Elkészítem azt a csokoládéparfét, amit úgy megdicsért a múltkor.

Emma: Ó, az jó lesz! Bár olyan iramban jön meg az étvágyam, hogy félek, mire visszamegyek Pestre, bele sem férek a régi ruháimba.

Márta: Magára fér néhány kiló...Bárcsak kölcsönadhatnék az enyéimből...Na de Ottónak így tetszem...Szóval akkor várom magukat. Most már megyek, adja át üdvözetemet a családjának.

Emma: Átadom, feltétlenül. (Az ajtóig kíséri az asszonyt, utána mosolyogva áll egy darabig, majd visszaül a sarokban lévő asztalhoz, és továbbírja a levelet.)

4.jelenet

(Lőrincnek, Makaiék pesti rokonának és Kornél barátjának a szobája. Lőrinc újságot olvas, amikor kopogtatnak. Ajtót nyit. Kornél lép be - borostás, kialvatlan, rendezetlen a ruhája. Nem is köszön, csak lehuppan egy székre)

Lőrinc: Te aztán jól nézel ki, mondhatom... Ha ezt Emma látná...

Kornél: Ne aggódj. Attól nem kell félni... már soha többet...

Lőrinc: Mit zagyválsz itt össze nekem? Mennyit ittál?

Kornél: Nem eleget ahhoz, amit tenni akartam.

Lőrinc: S mégis mi lett volna az?

Kornél: Biztosan tudni akarod? Mert úgy lesz ez, mint ahogy azt a mondás tartja- Isten mentsen meg attól, hogy a kívánságaink teljesüljenek...

Lőrinc: Messze vagy te istentől. Pláne a jelenlegi állapotodban...

Kornél: Hát, barátom, ebben bizony most nagyon igazad van, elmondhatatlanul, és még egyszer... nagyon... nem találom a szót, érted? Dehogyan érted... hogy is érthetnéd, milyen az, ha egy lecsúszott író nem találja a szót még erre sem...

Lőrinc: Hozok vizes borogatást a fejedre...

Kornél: Nem mulaszt az el semmit. Ne fáradj vele. Inkább adj abból a jó kis borból, amit Emmáéktól kaptál...

Lőrinc: Tudod, hogy nem irigylem... de...

Kornél (feláll, kicsit bizonytalanul hadonászik Lőrinc előtt). Hát persze, hogy nem! Ti Makaiak rettentően makulátlanok vagytok, Adtok, adtok, és adtok. Kibírhatatlan! Ne adj! Érted, ne adj! Ne szánj! Ne légy jó velem!!! Hányok ettől a jóságtól, bele fogok pusztulni...(Meginog, Lőrinc megtámogatja, leülteti egy öblös fotelbe, amiben a rongyszerűen összecsucoló Kornél majdnem eltűnik)

(Rövid csönd, aztán Kornél megszólal)

Kornél: Nem vagyok részeg, csak a lábaim nem bírják, mert keveset ettem. Pontosabban semmit... De ez nem érdekes... Éppen tudtam volna... de elittam inkább, el én... Józanon hogyan menjek a kuplerájba?

(Lőrinc, aki éppen vizes borogatást készít, megdermed egy pillanatra, és döbbsen Kornélra néz. Az várakozva, dacosan néz vissza rá)

Kornél: Én megmondtam...Most aztán nem kap levegőt,tisztelt uram,ugye? Hja, aki nem válogatja meg a barátait, így jár. A kedves Makai úr ott a felvégen élesebb szemű volt, mint maga, kedves rokon...Hogy is van ez?...Tán a Makaiak makulátlan fácskájának gyengébbecske hajtása tetszik lenni? Így félreismerni ezt a fiatal, ígéretes írourat, nemdebár? Nem elég, hogy nem tud írni, még egy mocskos disznó is...

Lőrinc: Össze-vissza beszélsz.....Gyere, feküdj inkább le az ágyra.

(Eltámogatja Kornélt az ágyig, az eldől rajta, s Lőrinc ráteszi a fejére a vizes borogatást. Kornél lekapja, de Lőrinc újra ráteszi, Kornél meg legyint egyet, és visszahanyatlik az ágyra. Lőrinc leül az ágy melletti székre, Kornél szeme csukva. Hallgatnak egy darabig, aztán Kornél megszólal)

Kornél: Nem hiszed, ugye?...Pedig...

Lőrinc: Kezdem hinni...

Kornél: És undorodsz...Helyes...Ezt is akarom...Én is azért mentem oda...undorodni...nem megelégnél...Bizonyos értelemben mindegyik sikerült is... mármint az undorodás és ...hát ami a megelégnést illeti,arra amúgy sem volt semmi esélyem ,tekintettel hogy nem működött a...

Lőrinc: Kornél, nem vagyok kíváncsi a részletekre!!

Kornél: A részletek...no igen, a részletek....Zöld gyűrű volt a kezén. Ezt valamiért különösen undorítósnak találtam, de mint már említettem, ez így rendben is volt, merthogy undorodni...

Lőrinc...mentél oda...Az idegeimre mész, Kornél!

Kornél: Az arcára nem emlékszem. Levetkőztetett, aztán csak nézett rám. Mondtam neki, ne nézzen, hanem csinálja. Ehelyett leült, és nézett rám azzal az átkozott zöld gyűrűvel a kezén. Mért ült le? Nem volt hozzá joga, hogy megkérdezze!!!

Lőrinc: Mit ? Nem értem.

Kornél: Egy kurvának nincs joga így átlátni rajtam. Annak ezt nincs joga érteni!

Lőrinc: Ez így...Beszélj világosabban! Mit kérdezett?

Kornél: Hogy .hogy hívják azt a nőt. És mért nem az ő ágyában vagyok. Nem volt joga beszélni róla. Nem volt joga engem sajnálni! Neki...be kellett volna engem mocskolnia az idegen teste hitvány szolgálatkészségével....Istenem, mért sírtam el magam egy kurva előtt?

Lőrinc: Mellőznéd ennek a szónak a használatát?

Kornél (felül) : „Mellőznéd ennek a szónak a használatát?” Hát kedves rokon, a válaszom nem! Vége a finomkodásnak. Emmának is ezt üzenem. Nem finomkodunk tovább. A szivar nem illatos, hanem bűdös, éjszaka nem hangosan veszem a levegőt, hanem horkolok, Vili bácsi a vendéglőben nem jóízűen eszik, hanem zabál, a kuplerájban kurvák vannak, és nem örömlányok, nem kisebb anyagi gondjaim vannak, hanem koldusszegény vagyok, és nem átmeneti nehézségeink vannak Emmával, hanem elválunk. Na....!

(Hallgatnak. Majd Lőrinc szólal meg.)

Lőrinc: Ezt mikor döntöttétek el?

Kornél: DöntöttEM- a pontosság kedvéért. Ő...nem tudja még. Azt hiszi, hogy...de hát hogyan is lehetne?...Meggyógyult, érted? Végre egészséges. Gyöngybetűkkel írt tele egy levelet, csupa tervvel, fogadkozással. Készül hozzám...Kéri, hogy járjak utána az új lakásnak, ahogy azt levélben megbeszéltük...Én aljas....

Lőrinc: Hát nem tudja, hogy megszűnt a lap?

Kornél: Gondoltam, ráérek...Amíg meggyógyul, hátha valami csoda folytán adódik valami,vagy mégis felfedezik, hogy nélkülem inog a magyar irodalom oszlopcsarnoka.... De hát ő...tudod,milyen. A gyógyulást is olyan átkozottul komolyan vette, mint annak idején a szerelmet. Ő mindenben olyan szívfacsaróanodaadó...Hát fogta magát, s s nagy lelkesen meggyógyult, mert velem akar lenni. Hogy annyira-e , mint én vele, azt nem tudom, de ha csak feleannyira, már sajog érte a szívem. De nem lehet,nem lehet...Hová? Mire? Az az enyém, amit rajtam látsz, meg néhány hitvány ruha meg egyéb limlom egy barátomnál- mert már az a hónapos szoba sincs meg. És persze papír és toll – az én don quijote-i heroizmusomhoz. És ha az egész világ nevet is ezen, az én kis komoly Dulcineám akkor sem mosolyog meg ezért. Hát hogyan vihetném ezek után magammal a szélmalomok ellen? Csak egyet tehetek: tényleg lovag leszek egy lovagiatlan világban....

Lőrinc: Ezt nem fogja elfogadni....

Kornél: Nem hát... Tudom én is. Ezért mentem a kuplerájba.

Lőrinc: Megvilágítanád az összefüggéseket? Nekem egyelőre nem sikerül.

Kornél: Mért, te mire gondoltál? Ha nőre vágnék, se odamennék. De én csak EGY nőre vágyom. Azért akartam lefektetni valakit, hogy ne kelljen hazudnom abban a levélben, amit te viszel el Emmának....

Lőrinc(kicsit megemelkedik,de Kornél nem hagyja szóhoz jutni)

Kornél: ÉS...és amiben az fog állni, hogy megcsaltam, és el akarok tőle válni.

Lőrinc (kis szünet után): Darabokra fogod törni a szívét.

Kornél: Darabokra. Fényes, ragyogó aranycserepekre, amiket az idő összeragaszt majd újra. Nem holnap, nem is holnapután, de így lesz.

Lőrinc: Komoly fogadásokat azért erre ne kössél.

(Hallgatnak. Majd Lőrinc szólal meg)

Lőrinc: Tudod te, mit kérsz tőlem?

Kornél: Azt hiszem...Lőrinc,mondd, hát rajtad kívül kire bízhatnám? Ezt...nem küldhetem csak el postán...az túl...szívtelen volna...ha már meg kell lennie, tedd meg te, barátom, aki a szerelmünknel,pontosabban a házasságunknál is bábáskodtál.

Lőrinc: És most arra kérsz, hogy bába helyett én legyek a hóhér....

Kornél: Mit mást tehetnék? Ha bármilyen más elfogadható megoldást mondasz, én felugrom erről az ágyról, és rohanok megtenni. Nos, hallgatlak....

Lőrinc: (egy kis szünet után) : Kell, hogy legyen...mégha én nem is....

Kornél: Én sem, Lőrinc....Ő majd....erős lesz és nagylelkű. Előtted még sírni sem fog, és mentségeket fog keresni nekem. Kérlek, ne ess ki a szerepedből. Ha kérdezne a másik nőről, hát találj ki valamit. Hogy csak egyszer láttad, nem igazán emlékszel rá, csak arra, hogy valami zöld gyűrűt viselt. Ez az! Nem is nagyon hazudsz, és a részletek, azok...mindig valószerűvé teszik a dolgokat. De nem hiszem, hogy kérdezni fog róla...Emmában ennél több a ...méltóság. Ne félj, nem kell vigasztalnod. Lefogadom, hogy tőled csak azt fogja kérdezni, hogy jól vagyok-e. És te azt fogod rá mondani, hogy igen. Hogy ez a nő...teljesen megbolondított. Megszédített. És hogy talán érthető is. Túl hamar és fiatalon házasodtunk össze, még nem éltem eleget. Most döböntem erre rá, és bepótolom a mulasztást. Még hozzá százszorosán. Nem is ismeresz rám. Próbáltál beszélni velem, de hiába. Nagy csalódás vagyok neked, ilyesmi....Már lemondta rólam,és ez a levél az utolsó dolog, amit nem is annyira értem,mint érte megteszel....Mellesleg ez talán így is van...,igaz?

Lőrinc: Én ...nem csalódtam benned. S ha megteszem, érted és érte teszem. Mert láttalak benneteket...láttam, mennyire szerettétek egymást. És akárhogyan is alakult, nincs lelkiismeret-furdalásom, hogy segítettelek benneteket titokban összeházasodni. Ha két ember ennyire megtalálta a másik felét, mi más tehetett volna? Te se bánd!

Kornél: Nem tudom....Gyakran gondolok arra,amit apósom mondott. Hogy az eszemmel kellett volna szeretnem- merthogy azzal jobban járt volna.

Lőrinc: Miklós bátyám okos ember, de a szívügyekhez nem nagyon ért. De az bizonyos, hogy ha elviszem ezt a levelet, jól teszed, ha eltitkolod egy ideig a tartózkodási helyedet. Indulatos tud lenni..

Kornél: No, efelől nyugodt vagyok....

Lőrinc: Én nem lennék az a helyedben.

Kornél: Mikor itt volt Emmáért, beszélt velem. Praktikusan szavamat vette, hogy elválok Emmától, ha nem tudok neki elfogadható körülményeket teremteni. És mivel ismeri Emmát, rám bízta, mit találok ki indoknak. Ő tudni fogja, hogy hazudtam.

Lőrinc: Értem....De muszáj pont ezt? Ezzel porig alázod. Ez túl fájdalmas.

Kornél: Csak ebből nincs visszaút, és „hátha mégis”. Ha szerencsém van, meggyűlöl.

Lőrinc: Ebben ne reménykedj. Még mindig nem ismered eléggé a feleséged?

(Hallgatnak. Kornél leveszi a fejéről a borogatást, az ágy szélére ül, és Lőrincre néz, egészen közel hajol hozzá)

Kornél: Megteszed nekem,... barátom?

Lőrinc (sóhajtva): Hol az a levél?

(Kornél a felöltője belső zsebéből előhúzza, s odaadja.)

Kornél: Ezt sosem felejttem el neked.

Lőrinc: Félek, Emma sem fogja.

Kornél: Most meg én kérdezem: hát még mindig nem ismered a feleségemet eléggé?

(Lőrinc és Kornél is fájdalmasan elmosolyodik.)

Kornél: Azaz a volt feleségemet....(Hallgatnak egy darabig, aztán Lőrinc sóhajtva feláll)

Lőrinc: Megnézem mégis azt a bort....Néha tényleg muszáj inni....

(Kimegy, Kornél hátraveti magát az ágyon)

5. jelenet

(Emma és Piroska a házuk nappalijában vannak. Piroska ruhát próbál, Emma túvel igazgatja, Piroska nézegeti magát a tükörben)

Piroska: Rémesen meghíztam. ...

Emma: Úristen, miről beszélsz? Két kézzel átérem a derekadat.

Piroska: Nem igaz, hogy nem látod!..Nézd, hogy feszül itt a csípőmön.

Emma: Egyrészt nem feszül, másrészt senki sem kényszerít, hogy ennyire testhez simuló ruhákat hordjál. Egyébként is, kinek akarsz ennyire tetszeni? Csak nem Károly...?

Piroska: Divatról még nem hallottál, Emma? Na persze, te azon felül állsz...Egyébként meg csodálkozom rajtad. Mindig jó volt a szemed...

Emma: Mire célsz?

Piroska: Arra, ami annyira nyilvánvaló volt Várhegyiéknél. Károlyt hiába akarná Márta asszony rám tukmálni. Már foglalt.

Emma: Ezt nem is tudtam. Márta mást mondott.

Piroska: Én sem akarnám észrevenni a helyében. Persze nem jogi értelemben foglalt, hanem érzelmileg...Mármint a szíve...

Emma: Jaj, Piroska! Ne cifrázd már!

Piroska: Tényleg csak én láttam, hogy nézi Rónaynét?

Emma (rövid ideig hallgat): Nos, annyit én is éreztem, hogy Lili más volt, mint amire...Tudod, iskolai barátnőként szelíd és lelkes volt, és semmit sem találtam magából inkább következőnek, minthogy egy jónevű, kicsit rátarti ügyvéd szolgálatkész felesége legyen. De nem éreztem rajta efféle elégedettséget, hanem valami...lázasságot... igen...ez a helyes szó...vagy ilyesmi. Nem traktált családi történetekkel, alig beszélt a férjéről, a gyerekeiről...ez tényleg furcsa...inkább engem kérdezett...Ez meg is lepett, mert...sosem érdekelte nagyon az olyan élet,ami nem teljesen a megszokott módon zajlik...Nem tudom...most, hogy utánagondolok ...majdnem hogy szerencsétlennek tűnt...De Károly...azt nem mondanám...Az bizonyos, hogy a férje egy vadtulok. De az ilyen szelíd nők gyakran kötnek ki ilyen férjek mellett. Piroska...nem túl élénk már megint a fantáziád?...

Piroska: Lehet, de azért legközelebb tartsd nyitva a szemed, hátha nemcsak képzelődtem. Mindenesetre nem én leszek Károlynak a megoldás, ebbe a te Mártádnak bele kell törődnie.

Emma: Nekem nincs MártáM. Piroska! Mért nem kedveled? Olyan kedves asszony.

Piroska: És olyan elégedett! Olyan rettenetesen! BRRR! Csak azt nem tudom eldönteni, mi idegesít jobban: az elégedettsége vagy a tökéletes élete.

Emma: Én hiszek abban, hogy van ilyen élet!

Piroska: Én is...csak az nem ilyen...az igazi...Mindegy. Károly nem az én emberem, de kedvemre való a melankóliájával, meg azzal a sötétre gyúló pillantásával, ahogy Rónayné nézi! Egy kis titok ebben a „nagyonrendbenvagyunk” családban.... (Felszisszen!). Au, Emma, vigyázz, megszúrtál!

(Belép a cselédlány, Emmához megy, és súg neki valamit. Emma leteszi a tűt az asztalra,)

Emma: Piroska, itt van Lőrinc.

Piroska: Nem is tudtam, hogy...

Emma: Én sem...De szigorúan négy szemkört akar velem beszélni.

Piroska (kicsit ironikusan) : Húha, ez komoly !

Emma (feszülten). Hát..lehet....nem tudom..de menj ki egy kicsit,jó?

Piroska: Jól van,de megöl a kíváncsiság. Utána mindent el kell mondanod!

Emma (rendkívül nyugtalan, alig figyel a hűgára,tuszkolja kifelé): Jól van, menj már....

(belép Lőrinc. Emma tétován odamegy, és megöleli)

Emma: Mért nem írtál, hogy jössz? Apa itthon sincsen...

Lőrinc: Tudom...

Emma: Hogyhogy tudod? Nem értem.

Lőrinc: Most nem hozzátok jöttem, hanem csak hozzád.

Emma: Nagyon titokzatos vagy. Valami komoly? Történt valami veled Pesten, amiről csak én tudhatok?

Lőrinc: Bizonyos értelemben igen. Velem is....

Emma: És még kivel?

(Lőrinc hallgat, leveszi a kabátját, körülnéz) : Leülnék, ha nem bánod.

(Emma türelmetlenül leül az asztal mellé, Lőrinc is.)

Lőrinc: Utálom, hogy ezt kell tennem....

Emma (előrehajol, megérinti Lőrinc kezét). Beteg?

Lőrinc. Ó nem, arról szó sincs. Éppen ellenkezőleg. Ha nő lenne, azt mondanám, nagyon is kivirult. De...

Emma: ..férfi. ...Iszik?

Lőrinc: Azt is....

Emma: Eztalig tudom elhinni. Sosem bírta az italt.

Lőrinc: Az emberek változnak.

Emma: Persze,változnak, de a gyomruk aligha.

Lőrinc: Pedig így van. Az a gyomor most többet elbír, jóval többet. Olyannyira, hogy az övé helyett az enyém fordul fel, ahogy nézem...

Emma: Mert mit látsz?

(hallgatnak.)

Emma: Ő küldött, vagy magadtól jöttél?

Lőrinc: Bizonyos értelemben...mindkettő. Jöttem volna akkor is, ha nem küld.

Emma: És...hoztál valamit?

Lőrinc: Igen, egy levelet. (Előveszi)

Emma: Tudod, mi áll benne?

Lőrinc: Csak sejtem.

Emma: (elveszi a levelet) : Mióta nem bízik Kornél a magyar királyi postában?

Lőrinc: Emma...én...kimenjek,amíg elolvasod?

Emma (feláll, remegő kézzel felszakítja a levelet): Hát ilyen nagyon kíméltre szorulok?
...Maradj csak...(Elolvassa, nagyon rövid levél, aztán leül, és néz maga elé, ölbe ejtett kézzel, benne a levél)

Emma: No, tud hát ő lényegre törő is lenni. Látom, elsajátítja lassan a szakmája csínját-bínját....

(Lőrinc hallgat, Emma csak ül. Aztán gépiesen feláll)

Emma: Kérsz teát?

Lőrinc: Nem.

Emma: És kávét? Van egy kis házi sütemény is, Piroska sütötte, nagyon finom. Vagy esetleg egy kis házibort? Tudod, abból, amit apám küldött neked? Gondolom, már elfogyott. Nálatok, férfiaknál nem tartanak ki a dolgok sokáig....

Lőrinc: Emma...én ..sajnálom...ugye tudod,mennyire sajnálom?

Emma: Tudom,és...nem akarok rád haragudni. És nem haragszol rám, mert haragszom rád, ugye?

Lőrinc: Emmácska, velem most ne törődj! Az most nem számít, mert...még számtalanszor fogunk találkozni, és elfelejtjük szép lassan ennek a mostaninak az okát. Most csak magaddal törődj!

Emma: Ez ...annyira nem jellemző rá....Szétforgácsolta a sikertelenség és a magány....Nem maradt elég ereje...mellette kellett volna lennem...hogyan legyen olyan boldogtalan...ha az ember boldogtalan ,akkor védtelen is...

Lőrinc: Nehezemre esik ezt mondanom, de nem érdekli meg Kornél ezt a nagylelkű gondolkodást.

(Hallgatnak, majd Emma szólal meg)

Emma: Nem is kerestem új lakást, ugye?

Lőrinc: Mással van most elfoglalva...

Emma: Értem....És...máskülönben ...jól van? Úgy értem, ami az írást illeti...

Lőrinc: Törekszik...ha éppen ráér...csak hogy mostanában nem nagyon ér rá....

Emma: Arra mindig rá fog....Gondolod, hogy nem érdemeltem meg, hogy személyesen szakítson velem?

Lőrinc: Ő nem érdemelte meg. Annyi tisztesség még maradt benne, hogy ezt felmérje.

Emma: Nos, egyvalaki bizonyosan elégedett lesz....Édesapám...

Lőrinc: Hogy tehetné őt elégedetté a Te boldogtalanságod? Ne légy igazságtalan!

Emma: Mért ne? Nekem nem szabad, csak másoknak? Egyszer hadd legyek én is az, csak hogy ne bolonduljak meg!

Lőrinc: Hát légy! De mért nem azzal, aki ezt igazán megérdemli?

Emma: Nem tudok, Lőrinc, nem tudok...mert...nem tudom azt a Kornélt látni, aki ezt a levelet írta...még csak elképzelni sem....Azt a Kornélt látom, aki az ablakból néz le rám a novemberi estébe gyanúsán fényesedő szemmel, és már nem tud uralkodni az arcvonásain....Hogyan legyek igazságtalan ehhez az archoz? Segíts, hogy elképzelhessem, mi lett belőle! Segíts, hogy láthassam azt, akit meg tudok bántani, akit meg tudok vetni!

Lőrinc: Mire lenne jó?

Emma: Ki vágyik itt már bármilyen jóra? Elég, ha könnyebb. Nem kell, hogy jobb legyen a helyzetem, mert nem is lehet, csak könnyebb. Segíts eloldani, amit segítettél összekötni. Muszáj, hogy elhiggyem, mert egyébként nevetségessé fogok válni. Segíts, hogy ne bolonduljak meg! Hát mi történt veled?

Lőrinc: Ő.....nagyon megváltozott. Eljár esténként, nagy társasága van....Ritkán látom, ha jön is, csak kölcsönkér, és türelmetlenül hallgatja az intelmeimet, aztán elintézi azzal, hogy még alig élt...Meg hogy mit akarok én...hát láttam, hogy túl fiatalok és szerelmesek voltatok...ilyenkor az ember nem mérlegel...de nem is lát tisztán...Most kinyílt a szeme...neked is jobb így...azt mondja...Még alig élt...házasság, megélhetési gondok, család...ráér még...És egyébként meg találkozott valakivel...

Emma: Ismered?

Lőrinc: Be akarta egyszer mutatni, de végül nem....csak messziről...onnan láttam

Emma: Szébb nálam?

Lőrinc: Nem érdekes, milyen, Emma. Nem érdekes. Jobb nem lehet, nemesebb lelkű sem, és semmiképpen sem szerethet úgy, ahogy te tudsz.

Emma: Mondj még valamit...Valami retteneteset....Még nem haragszom rá...Mért nem? Jaj, mért nem?

Lőrinc: Emma, ne kényszeríts....

Emma: Valami aljas, ízléstelen dolgot...kérek...

Lőrinc: Hát.....Egyszer.... amikor nagyon sokat ivott,de tényleg nagyon sokat, még a.....
bordélyba is elment...

(Emma leül. Viszonylag hosszan hallgatnak. Lőrinc odamegy Emma széke mögé, a nő vállára teszi a kezét. Emma hátrafordul, a szeme könnyben úszik)

Emma: Te emlékszel rá, milyen volt , igaz? Nem felejtetted el, ugye nem?

Emma: Nem, Emma, nem...de...

Emma: Hát én sem fogom....(Visszafordul, Lőrincnek háttal folytatja). És mert jóbarátom vagy, erről a másíkról nem beszélsz senkinek, ugye nem? ...Tudom, hogy így lesz....És nekem se beszélj róla soha többet. Ha találkozunk, róla soha....mert ha ezt most nem ígérnéd meg, minden alkalommal, ha látlak, szétfeszítene a gondolat, hogy mit tudsz és mit hallgatsz el kíméletből. De ha van ez az egyezség, akkor nem várok semmit, akkor gondolhatom azt, hogy nem is hallgatsz el semmi fájdalmasat, egyszerűen csak tartod a megállapodást.

Lőrinc: Úgy lesz, Emma, ahogy akarsz.

Emma (még mindig a háta mögött álló Lőrincnek beszél anélkül,hogy megfordulna).

Ő....nem hiszem, hogy hasonlót kérne tőled. Ahhoz fájnom kéne neki...de én...én viszont arra kérlek, ne beszélj neki se rólam. Ezt a mostanit...hogy elmondtad...ezt meg végképp ne. Ha kérdezi, hát...elfogadtam....méltósággal....szinte látom, ahogy ezt a szót hallva megtelik az arcaenyhe iróniával...és talán igaza is van...igaza is volt...de ez most nem érdekes...aztán zárd le...ne legyél többé a mi kedves, titkos összeesküvőnk, mert lám, idevezetett...hogy most te is...nyilván te is...neked is nehéz a szíved. De nem kell így érezned, Lőrinc, nem kell. Én ...köszönöm neked....

Lőrinc: Emma...kérlek... ne kínozd magad jobban a kelleténél.

Emma: Most....menj el...ki kell mindkettőnknek heverni ezt...Kérlek, bízd rám, mit és hogyan mondok a családnak, a te szereped itt befejeződött. Nem volt könnyű szerep, tudom. De felejtsd el a mi kis darabunkat. Véget ért. Úgy, ahogy az életben, és nem a színpadon szokott. Happy end nélkül, fakó prózába fulladva.

Lőrinc : Ha bármiben...

Emma: Igen...Tudom....De nem tudsz....senki sem tud. Majd...jobb lesz...talán....de most ...nagyon szomorú vagyok, és jobb lenne egyedül annak lenni. ..Ha lehet, Piroskának ne mondj semmit. Biztosan nyugtatni fog, ha kimész.

Lőrinc: Inkább nem találkoznék most veled.

Emma: Meg fog bántódni....de majd kimagyarázom. Menjél a hátsó kapun.

Lőrinc: Akkor...

Emma (még mindig nem fordul meg) : Menj csak, és....(legyint)

Lőrinc: Vigyázz magadra,Emma.

Emma: Ó, más dolgom sem lesz ezentúl. Túlélni egy-egy napot, egyelőre elég feladat lesz.

Lőrinc: Meglátod, majd...

Emma (egy kis hallgatás után): Igen, majd....Az a csodálatos majd....

(Lőrinc megsimogatja a háttal ülő Emma vállát, toporog egy kis ideig, aztán gyorsan kimegy. Emma csak ül, míg elsötétedik a színpad.)

VÉGE AZ I. FELVONÁSNAK

II. FELVONÁS

1. jelenet

(Zajos családi ebéd Várhegyiéknél. Már a vége felé járnak, Márta nevetését lehet néha kihallani az általános beszélgetésből. A férjén kívül még ott van Emma, Károly, Rónay Elek és a felesége, Lili is. Várhegyiné megkocogtatja az egyik poharat)

Márta: Figyelem, kedveseim, tósztot szeretnék mondani. Tósztot a mi rendkívüli barátunk, Rónay Elek tiszteletére, akinek annyit köszönhet a család.

Rónay (mosolyogva, önelégülten): Ugyan, Márta, erre semmi szükség. Csak a munkámat végeztem. És ha már köszönetnél tartunk, akkor mi mit mondjunk erre az ebédre?

Márta: Nem tilos majd azt is dicsérni., sőt igazából kötelező..(felnevet). De engedje meg, hogy mégis azt mondjam, amit ebben az örökösödési ügyben értünk tett, az túlmegy a kötelező munkaköri feladaton. Zseniális volt! A szüleink halála épp elég volt, elveszteni a birtok felét, ahol felnőttünk Károllyal, már túl nagy csapás lett volna.

Károly: Felnőni? Legfeljebb te! Én még karonülő voltam, amikor beköltöztünk a városba!

Márta: Micsoda tapintatlan egy fiatalember ez az én öcsém, nemigaz? (mosolyogva körülnéz) Hát muszáj arra emlékeztetned, hogy mennyivel fiatalabb vagy nálam? Így hiába piperészkedek annyit a tükör előtt!..Nos...igen,... a gyerekkori emlékek...Hála Eleknek, ezentúl is ott sétálhatok azok alatt a fák alatt, ahol anyámmal annyit nevtünk...Úgyhogy ürítsük a poharunkat Rónay Elekre, a tehetség ügyvédre,akinek mindezt köszönhetjük!

(Felállnak, koccintanak Rónayval)

Márta: Nos, ha nem bánja senki, most megbontanánk az asztalt , a kávé a nappaliban szervírozzuk. Aztán meg ezek a javíthatatlan férfiak minden bizonnyal nagyon vágnak már egy jó szivarra is, ha nem tévedek.

Károly: Már aki....

Márta: Nos, nem rád gondoltam....De nem is baj...kell, hogy maradjon lovagja azoknak a hölgyeknek is, akik nem bírják a szivarfüstöt...Akkor..

(Rónay, Várhegyi indul kifelé, Károly, Rónayné , Emma kicsit határozatlanul toporog. Márta odamegy Emmához.)

Márta: Emmácska, nem iszik egy kávét?

Emma: Nem , köszönöm, már egy éve nem kávézom.

Márta: És nem mosolyog. Mivel vidíthatnám fel?

Emma: Ó...nem vagyok rosszkedvű...egyáltalán...egyszerűen elpilledtem ebben a pazar ebédben. Hogy volt erre is energiája, miközben nyilván készülnie kellett az útra is...

Márta: A titok egy jó férj....igen, kedvesem, higgye el, azért vannak olyanok is...

Emma: Bizonyára...Meddig maradnak?

Márta: Hát az attól függ...Bár a pernek vége, ezek a papírmunkák eltartanak egy darabig...Azért remélem, maximum egy hét...asztán jöhet az aláírás, és végre szabadulhatunk abból nagyvárosból. Ki nem állhatom Pestet, és Károly is így van vele.....Régen nem voltam az öcsémrel együtt ilyen hosszú ideig, majd kifaggatom, mi újság a szerelemmel...Mégiscsak itt lenne az ideje, hogy megnősüljön, nem gondolja? De hát úgy tűnik, még mindig nem nőtt be a feje lágya.. Pont egy olyan komoly, érett asszonyra lenne szüksége, mint maga Emma!

Emma: Nemrégem még azt gondolta, pont egy olyan hamvas kis tapasztalatlanra, mint Pirooska húgom....

Márta: Nos, tévedtem...Egyébként meg csak hangosan gondolkoztam,mert ami magát illeti, úgylátom hiába, látom én....Nos, mit tegyünk?...Akiknek találkozniuk kell, előbb-utóbb találkoznak- bízzunk ebben. De egyvalami aggaszt. Ottó...annyira nem találja a helyét nélkülem. Főleg estéknél. Olyan nehezen alszik el, én szoktam neki felolvasni. Azt szokta mondani, hogy én vagyok neki a levegő. Annyi év után már szinte ízléstelen ez a nagy szerelem egy férj részéről, nem igaz? ...na, csak vicceltem...De valóban aggódom érte. Tudja, ha egyedül van, erősen hajlamos a mélabúra.

Emma: Édesapám bizonyosan örülne neki, ha meglátogatna minket. ..És én is.

Márta: Őszintén mondja, kedvesem? Mert akkor magukra szabadítom ezt az én mélabús lovagomat.

Emma: Mióta édesanyánk meghalt, mi jelentjük édesapámnak a társaságot, de....nem hiszem, hogy mostanában nagyon szórakoztató vagyok.

Márta: Emma, maga még így, szomorúan is nagyon jó társaság.

Emma: Nem vagyok szomorú. Az nem. Csak valahogy...olyan fáradt.

Márta: Egy év nem nagy idő...Meg kell adni az idejét az elengedésnek. Majd egy reggel arra ébred, hogy már nem tartja olyan fárasztónak az életet, és újra meglátja a jóképű fiatalembereket.

Emma: Például Károlyt?

Márta: Ki tudja? A lényeg, hogy megtalálja a társát. És aztán már csak arra kell vigyáznia, hogy meg is tartsa...Ó,bocsánat,kedvesem...

Emma: Ugyan, mért kér bocsánatot? Kornél nem volt a tulajdonom, akit megkaparintottam és aztán útközben elvesztettem, és most bosszankodom, mért nem voltam jobban résen. Nem volt sosem egy kisdobozom, ahová a megfelelő női praktikákkal behelyeztem. Tudja, nem nagyon szeretem, ezt a „megszerezni könnyű, megtartani nehéz” fordulatot. Számomra elfogadhatatlanul sekélyes értelmezést sugall a szerelemről. Ugye nem bántottam meg azzal, hogy ilyen őszinte voltam?

Márta (láthatóan megbántva) : Nem, nem...végső soron igaza van...de hát az ember jobb híján ilyen ostoba közhelyeket hajtogat. Igen, hát persze, hogy nem tulajdonunk a másik, de azért azt elismeri, hogy figyelünk, vigyáznunk kell arra, hogy el ne távolodjon tőlünk?

Emma: Bizonyos értelemben ...talán. Vagyis...talán észre kellene vennünk azt a pillanatot, amikor hirtelen úgy érzi, távolabb szeretne állni egy kicsit.

Márta: Maga észrevette?

Emma: Nem, természetesen nem. Ha észrevettem volna, hátrább álltam volna.

Márta: Hátrálni? És ha túl messze kerül? Ahonnan már nem látszik?

Emma: Igen, talán ez a legnehezebb. Megtalálni azt a pontot, ahol még elég közel,de nem nyomasztóan közel vagyunk a másikhoz. Hogy velünk legyen , de tudjon mozogni ..

Márta: Maga javíthatatlan! Mért nem szidja soha?

Emma: Nem természetem. Talán csak ennyi.

Márta: Igen, ez igen valószínű. Maga kivételes egy asszony, Emma, és rám mindig számíthat, ugye tudja?

Emma: Igen, tudom...

Márta: Nos...lassan készülődnom kell, de előtte még benézek a férfiakhoz. Rónay képes nagyon leragadni a politikánál, és mindig veszekedés a vége...Akkor remélhetem, hogy az én magára hagyott uram nem fog legalább néha unatkozni? Valóban szólhatok neki, hogy látogassa meg önöket esténként, ha nagyon egyedül van?

Emma: Hát persze, de tudja mit? Megyek én is a nappaliba, és szólok neki én magam.

Márta: Ó, nem, nem ,maradjon csak, szivar és kávé mellett nem jegyez meg semmit. Inkább elviszem az öcsémet, hogy kicsit tudjanak beszélgetni Lilikével. Károlynak amúgy is készülődnie kell – velem együtt.

Emma (sóhajtva) : Hát jó. De feltétlenül beszélje meg a férjével, hogy meglátogat minket.

Márta: Úgy lesz, és...köszönöm... (Károlyhoz fordul, aki Rónaynéval beszélget)- Karcsi, elrabollak a szépasszonytól, ha nem bánod. Lassan össze kell szedni magunkat.

Károly (kelletlenül): Már összecsomagoltam.

Márta: Remek. Akkor segíthetsz nekem. Na, ne kérsd már magad. A hölgyek régi barátnök, hadd beszélgessenek zavartalanul.

Károly: (szeretne valamit mondani Rónaynénak,de Márta szinte elhúzza, fanyar grimaszt vágva széttárja a kezét Emmáék felé): Hát akkor meghajlok a női önkény előtt...Nemsokára látjuk egymást.

(együtt elhagyják a színpadot.)

2. jelenet

(Lili Károly után néz, kurtán felnevet, és iszik az asztalon lévő pohárból. Kis csönd, aztán Emma szólal meg)

Emma: Egy kis zavartalan beszélgetés tényleg ránk férne,Lili,nem gondolod?

Lili (összerezzem): Ó, igen...tudom...a férjem mindig ott van a sarkamban...

Emma: Nem kimondottan erre gondoltam, bár valóban...Jó, hogy egyedül vagyunk. Már rég meg akarok kérdezni tőled valamit.

Lili (kényelmetlenül feszeng): Mit?

Emma: Ne haragudj, ha nagyon intimnek találod, de valaha jó barátnők voltunk, és talán még lehetünk is...Mondd, boldog vagy?...Valahogy nem tetszel annak...

Lili: Miből gondolod? (kipirul az arca) Én...nincs okom panaszra...

Emma: Nem ezt kérdeztem...nekem sincs okom panaszra, mert békében és jólétben élek, és rendesen ver a szívem. De nem hiszem, hogy van boldogtalanabb nő nálam.

Lili: Ebben azért lehet, hogy tévedsz...

Emma: Nem, nem áltatom magamat..

Lili: Mármint abban tévedsz, hogy nincs boldogtalanabb nő nálad. Szerintem itt áll előtted....

Emma (némi hallgatás után): Talán hagyjuk a vetélkedést....De ha így áll a dolog, gondolod, hogy pont én nem értenélek meg?

Lili: Nem tudom....Azt tapasztalom, a csalódott asszonyok mélyen elítélik a házasságtörést...

Emma: Lili, nem ismerem az életedet, de egyet tudnod kell: amit leginkább tisztetek, az nem a házasság, hanem a szerelem. És ha egy házasságnak ez az alapja, akkor sem elítélem, csak sajnálom, ha tönkremegy...

Lili(leül): Szerelmi házasság...hidd el, Emma, azt gondoltam, hogy azt kötöttem...Elek...felkapta, kezébe vette és magával sodorta az én csendes lányságomat. Virágokkal halmozott el, mire észbe kaptam, már berendezte a lakásunkat a legfinomabb bútorokkal és holmikkal , nekem csak el kellett fogadnom.... Végtelenül szerencsésnek éreztem magam, és amikor megszülettek a gyerekek, akkor még inkább....Az csak magától értetődő volt, hogy ő jobban tudta, mi a jó nekem...Nem, nem akarok igazságtalan lenni...semmivel sem volt rosszabb,mint a legtöbb férfi....ugyanúgy nem tudta a kellő pillanatokban kimondani a kellően gyöngéd szavakat, de különben...Szívesen voltam az ő rendes kis felesége, aki vigyázza a házat, meleg étellel várja, és neveli a gyerekeit...nem is tudtam, milyen értelmetlenül élek, amíg....(sóhajt)

Emma: ...nem találkoztál valaki mással?

Lili(sóhajt): Hát igen....De...nem élhetek vele,Emma...nem...és ebbe belehalok...

Emma: Csodálatosan rugalmasak vagyunk, Lili. Nem is tudom, jó hír-e, ha azt mondom: nem halunk bele a legtöbb dologba, amiről azt hiszük. Csak haldokolunk ...Tapasztalatból mondom...De én nem változtathatok a dolgokon...te viszont...Nem könnyű, tudom, de hallottam már arról, hogy egy asszony elhagyja a férjét....

Lili: A férjét...de nem a gyermekeit...ó, azt nem tudnám megtenni soha....Elek pedig elvenné tőlem...ahhoz nagyon is jól ért...hiszen jogász. Nem hagyott efelől kétséget...

Emma: Hát tudja?

Lili: Csak sejti...tudod,hogy az ilyesmit megérzi az ember....

Emma: Beszéltetek róla?

Lili: Azt nem...de ... A férfiak furcsák... azt hisszük, nem értik a finom árnyalatokat a szavainkban, viselkedésünkben...és amíg megvan a biztonságérzetük, talán így is van...Egyébként mivel magyaráznánk, hogy sosem tudnak a kellő pillanatban bocsánatot kérni, vagy az ágyad szélére ülni beszélgetni? De veszélyben kifinomul ez az egyébként tompa érzékük...Bár igyekeztem óvatos lenni,de bizonyára megérezte az együtt töltött sivár élet után a boldogság illatát rajtam. És azt tette, amit addig soha: megpróbált megváltozni a kedvemért. Tornázott esténként, reggelit hozott az ágyba, felajánlotta, hogy eljön velem vásárolni, és érdeklődött a barátnőmről, akit pedig ki nem állt. Persze mindennek már nem volt semmi értelme...

Emma: Elég szívszorítóan hangzik...Szegény..

Lili: Ó, lassan azzal az együttérzéssel... Hamar belátta, hogy ezzel nem kap vissza. És nem természete az alázat. Vannak kevésbé kifinomult eszközei az nyomásgyakorlásnak...ahhoz jobban is ért... Az erőfitogtatáshoz, pontosabban...az erőszakhoz...Istenem, Emma!...

Emma: Megütött...?

Lili: Majd azt is fog, tudom...egyelőre beéri azzal, hogy hetente legalább kétszer megerőszakol...

Emma: Lili!!! A férjed! Más azt mondaná: él férji jogaival...

Lili: Más!! De...ugye te , aki nem a házasságot, hanem a szerelmet tiszteled, ahogy mondtad...ugye te tudod, hogy van ilyen?...Istenem...a házasságunk kezdetén azt hittem, ezt az ...utálatos...izét, ezt mindenki ,minden asszony úgy éli meg,mint én: undorító, de szükséges velejárója egy egyébként minden szempontból kényelmes életnek. Ha a kisfiam izzadt kis arcát néztem , ahogy aludt, néha felötlött bennem, hogyan lehetett ilyen gyönyörűség abból az istentelen sivárságból ahogy rám fordult és lefordult rólam egy férfítést...Jaj, Emma, nem szabadna ilyesmikről beszélnem, ugye?...

Emma (nagyon halkán): Ugyan...Lili...

Lili: Amíg meg nem értettem egy másik férfi mellett, hogy valójában arra való az ölekezés, hogy gyönyörűséget adva teremtsen gyönyörűséget, addig...addig könnyebben viseltem...Persze esténként mindig is kihagyó lélegzettel fűleltem, mikor jön lefeküdni, és ha meghallottam a lépteit, pánikszerűen oltottam le a lámpát, és alvást tettem. Esküszöm, minden pórusom merő csönd volt-belefájdultak az izmaim a lázas mozdulatlanságba...Aztán ha mégis muszáj volt, akkor valahogy túlestem rajta, és igyekeztem rögtön elfelejteni...Ő sokat dolgozott, gyakran volt fáradt, néha hetekig...de most, hogy megneszelt valamit, óraműpontossággal jön...és a testem...az nem tud már fikarcnyit sem hazudni...pedig akarnék, ésleigáz...Emma, le is szokott fogni....és nem bírom, Emma...és kell, mert ..imádom a gyerekeimet...

Emma: És ő? A másik?

Lili: Mindenre elszánt, azt mondja, ha kell, évekre is vár rám...amíg kész nem leszek dönteni...pontosabban lépni...de hogy is tehetnék bármit, amíg ott van ez az én két drága túszo Elek kezei közt...Erről vele nem beszélek...úgyis tudja...de sokat magányos. Főleg mostanában... A férjem figyel...állandóan elszámoltat az időmmel. Alig tudunk találkozni... Emma, én ...hogyan éljek valakivel, amikor azt sem bírom nézni, ahogy a száját csücsörítve a kávéját issza? Legszívesebben sikítanék, vagy kiütném a kezéből a csészét...

Lili: Károly az?

Lili (hallgat egy darabig) : Hát ennyire nyilvánvaló? Akkor végünk!

Emma: Nem, Lili, nyugodj meg. Szerintem csak a nagyon fiatalok látnak meg minden szerelmet. Piroska szeme volt ilyen jó, nem az enyém...

Lili: Piroska! A ki tudja hányadik menyasszonyjelölt! Márta nem adja fel egykönnyen! Szerintem most te leszel a következő...

Emma: Lili, nem veheted zokon, hogy aggódik az öccsért. Senkinek nem jó azt látnia, hogy valaki, akit szeret, társ nélkül él.

Lili: Persze...de...ez a kifogyhatatlan ötletesség azért már majdnem egy privát invázió!

Emma:Nos, Márta persze elég domináns személyiség,de jót akar...

Lili: Jót, és leginkább azt, hogy Elekkel ne romoljon meg a viszony...ahhoz túl sokat tud róluk...No meg a botrány...Lehet, hogy Piroska szeme élesebb, de Mártáé már régebben van Károlyon...Károly szerint...mindent tud...Csak elég okos ahhoz, hogy úgy tegyen, mintha...Inkább próbálja megnősiteni az öccsét a világraszóló botrány kitörése előtt...

Emma: Lili, arra nem gondoltál, hogyha úgysem tudod elszánni magad, talán valóban ez lenne a legjobb...persze nem neked, hanem annak az embernek,akit szeretsz, és akit magányra ítél a szerelme...?

Lili(hallgat): Most én kérdezek, Emma. Szereted még Kornélt?

Emma: Nem tudom, ez mire jó most....

Lili: Nem akarsz válaszolni vagy nem tudsz?

Emma (sóhajtvá): És ha szeretem? ...Mi értelme ennek?

Lili: Igen, mi értelme...Semmi....Nyilvánvaló....De attól még szereted...

Emma: Hát jó...Felejtsd el, amit az előbb kérdeztem...

Lili(feláll): Igen, és te is felejtsd el, amiket mondtam...Azt hiszem jobb, ha bemegyek...mert Elek majd még valami összeesküvést szimatol...Hogy kifőzők itt veled valamit...

Emma(feláll, megérinti Lili karját):Kifőzni? Lili, ha már itt tartunk, én szívesen... segítek neked, nektek...Például hivatkozhatasz nyugodtan rám, hogy velem vagy, hozzám jössz, ha Károllyal találkozni akarsz,..Én mindig szívesen leszek az alibid...

Lili: Emma, hogyan vagy erre képes?

Emma: Miről beszélsz?

Lili: Megcsalt a férjed, összetörte az életedet, és te felajánlod egy asszonynak a segítségedet, hogy megcsalja az urát és összetörje annak az életét.

Emma: Lili! Kornél és én szerettük egymást, és minden ölelés gyönyörűség volt. Ez kötött minket egymáshoz és ezt siratom, nem a papírt, ami ezt szentesítette. És ezt segítem .

Lili: Csodállak, Emma, és...köszönöm...nem is tudod,mennyit jelent, hogy valakinek beszélhetek róla, és számíthatok rá...És...minden bizonnal igénybe is fogjuk venni a segítségedet.. De most tényleg megyek...

Emma (megfogja az induló Lili karját). Lili, egyet ígérj meg...

Lili: Mit?

Emma: Hogy legalább megpróbálsz találni valami kiutat...hogy ne éld le az életedet ebben a felismert boldogtalanságban...

Lili (keserűen elmosolyodik) : Igen, majd húsz év múlva, ha felnőttek a gyerekek, ígérem, elég bátor leszek...

Emma: Talán előbb is mód lesz rá..

Lili: Te fogod először megtudni, ha igen...

Emma (sóhajt) : Hát jó. Megyek veled.

(Mindketten el)

3. jelenet

(Emmáék nappalija. Várhegyi Ottó Makaival sakkozik, Emma a sarokban lévő hintaszékben olvas .)

Várhegyi: Miklós kám, nem figyelsz! Leüthetted volna a bástyámat! Mi van veled?

Makai: Nem tudom...ma valahogy nagyon furán érzem magam. Lelassultam...

Várhegyi: Hja, a hivatal...

Makai: Pontosabban a hivatalnak packázásai...De nem, ez már régen nem hoz ki a sodromból. Ez...valami általánosabb fáradtság.

Várhegyi: Belefáradtál az életbe? Hát ezzel nem vagy egyedül...Egyébként sakk..

Makai: No csak...ezt a futót nem vettem észre ..ravasz...Na de...Mellesleg csak nem magadról beszélsz, Ottó?

Várhegyi: Ki másról? Azt gondolod, csak a te privilégiumod belefáradni az életbe?

Makai: Na de neked mi okod rá? A birtokaitok jól jövedelmeznek, nem kell hivatalba járnod, szép család, a fiúk mind elindítva, egy asszony, akire mindenben támaszkodhatsz. Én meg....anyagilag még csak-csak...de ez a két lány, főleg Emmácska sorsa....

Várhegyi: Közben vigyázz a királyodra....Megint sakk...Nos, a látszat,mint tudjuk,mindig csal , ha csak egy kicsit is, még a mi esetünkben is....Miklós kám, öntesz még abból a jó kis háziborból?

Makai: Emmácska, öntsél még Ottónak !

(Emma lerakja a könyvet, a komódon lévő kancsóból önt egy pohárba): Édesapámnak is?

Makai: Nem, én nem...valahogy nem érzem jól magam...

(Emma odaviszi a borospoharat Várhegyinek, aki egyhajtásra megissza)

Várhegyi: Ez egyszerűen...mennyei.

Emma: Egészségére. Annál nagyobb örömet nem is tudna édesapámnak szerezni, mintha a borát dicséri.

Várhegyi: (elmosolyodva) : Hát mi másért innám? Az ízéért? Dehogyan- csak hogy örömet szerezsek .

Emma : Tölthetek még?

Várhegyi (megint mosolyog): Hát jó...magának nem tudok ellenállni

Emma (tölt): Ki áll nyeresre?

Várhegyi: Az édesapja állt, de aztán kitalálta, hogy bele van fáradva az életbe, és feladja. Ennek jegyében a feladást azzal kezdte, hogy a sakkjátszma iránti érdeklődését adta fel. Úgyhogy jelenleg én....

Emma (megsimogatja apja karját) : Édesapám, nagyon elfáradt? Mit hozzak?

Makai (kicsit erőltetve) : Semmit, Emmácskám. Kivárom szépen, amíg ez a fecsegő szomszéd végképp sarokba szorítja a királyomat, aztán lehet, hogy rád bízom , hogy ezen az estén elszórakoztasd. Ma- úgy érzem- korábban le kell feküdnöm.

Emma: Hát jó, én addig is olvasok tovább.

Várhegyi: Mit olvas, Emmácska? Könnyes lányregényt?

Emma: Ó, azokban a történetekben nem hiszek.

Várhegyi: *Már* nem hisz?

Emma: *Sose* hittem. Útleírást olvasok...No, akkor csak játsszanak tovább. (visszamegy a hintaszékbe)

Várhegyi: Szóval, kivárod? Hát akkor...Megint sakk.

Makai: Ez már komoly offenzíva..

Várhegyi: Hát akkor tessék vehemensebben védekezni!

Makai: Igen...na ehhez mit szólsz?

Várhegyi: Sajnálatosan azt, hogy ...matt!

Makai: Na nézzük csak...valóban. (Hátradől) Akkor vége.

Várhegyi: Nagyon kedvetlen vagy ma tényleg. Történt valami?

Makai: Nem, semmi olyasmi,ami ...Csak tudod... aggasztanak a családi gondok, legfőképpen ez a lány, aki mindig is a gyengém volt azzal a komoly, megbízható természetével. Nem érdemelte meg ezt a sorsot.

Várhegyi: Egyet se félj, Miklóskám. Emma rendkívüli nő. Számos férfi akarja még majd azt, hogy boldoggá tegye. Csak túl kell tennie magát ezen a csalódáson.

Makai: Lehet, hogy számos férfi akarja majd ezt, de vajon melyik akarja majd feleségül is venni? A mi köreinkben nem túl jó ajánlólevél egy nőnek, ha elvált.

Várhegyi: Olyan is akad majd, bizonyosan.

Makai: És ha akad, sem biztos, hogy ő újra...Látod,milyen büszke, tartja magát, de én látom,hiszen a gyermekem, ő,...még mindig...nagyon szenved. Csak papíron vált el attól a gazembertől.

Várhegyi: Ápropó, tudsz róla valamit?

Makai: Lőrinc szerint elment Pestről valami vidéki laphoz. Ott építi azt a fenemód fontos karrierjét....

Várhegyi: Ha valaki ismeri Emmát, nehéz elképzelni, hogy lehet ezt az asszonyt faképnél hagyni.

Makai: Neki nem ment túl nehezen, arról biztosíthatlak...Mindegy...Csak tudnék erről beszélni Emmácskával, hogy kicsit megkönnyebbüljön. De....nem lehet...magam is nehezen....Eh....hagyjuk is.

Várhegyi: Akarod, hogy beszéljek én vele? Egy kívülállónak talán könnyebben megnyílik.

Makai: Nem tudom, talán...Mindegy...Most, ha nem bánod, lepihenek. Alig tartanak a lábaim. De te csak maradj, kicsit még múlassátok az időt Emmácskával, ha gondolod. (Feláll). Emmácska, muszáj lefeküdnöm. Szóval tartanád ezt a tapintatlan embert, aki képes volt mattot adni a házigazdának?

Emma (becsukja a könyvet) :Vesztett,édesapám? Majd legközelebb. Pihenjen csak, én meg elmagyarázom Ottónak, hogy milyen alapvető szabályai vannak a sakknak vendégségben.

Makai: Ugye megbocsátotok? Egyszerűen nem tudom tartani magam.

Várhegyi: Hát persze, csak nem haragszom azért, mert egy fiatal, csinos asszonykával magamra hagysz?...No,viccen kívül, hát persze...megértem ..és jobbulást. Majd holnap este revansot adsz.(kezét fog Makaival)

Emma: Csak menjen, édesapám. Majd benézek lefekvés előtt (arcon csókolja Makait, és az ajtóig kíséri. Makai szinte vánszorogva el)

Várhegyi (az asztalon könyökölve Emma felé fordul, érezhetően egy kicsit kaptos). Szóval útikönyvet...Hová készül?

Emma: Sehová. Innen hová is készülnék? De azért jó arról olvasni, mi minden van még ezen a városkán kívül.

Várhegyi: Éppen merre járt ?

Emma: Londonban.

Várhegyi: Nem jó döntés. Ott nagy a szmog.

Emma: De gyakran esik az eső, és haragos zöld a fű. Itt beleveszik minden a porba.

Várhegyi: Vigyázzon, a Towerben lefejezik a hűtlen feleségeket.

Emma: Igen...a hűtlen férjeket meg életben hagyják...Akárcsak nálunk...

Várhegyi: Nem is sejtettem, hogy maga ilyen vérszomjas.

Emma: Nem is. Csak úgy kiszaladt a számon...Felejtse el. (Kis, zavart csönd) Még egy kis házibort?

Várhegyi: Csak ha csatlakozik hozzám. Buta egy dolog egy vendégnek egyedül inni...

Emma(sóhajtvá). Hát jó...Egy kicsit...Legalább könnyebben elalszom...(Tölt két pohárba, Várhegyi feláll, közelebb megy Emmához, a szemébe néz,koccintanak):.

Várhegyi: Egészségünkre, és arra, hogy a hűtlen férjek elnyerjék méltó büntetésüket mind itthon, mind a ködös Albionban!

Emma :Hol marad az a híres férfiszolidaritás?

Várhegyi: Ha választanom kell, hogy egy férfival vagy egy elbűvölő hölgyel legyek-e szolidáris, számomra nem kérdés, hogy kivel leszek az. És ha magáról van, szó, Emmácska, akkor meg még inkább....

Emma (zavartan nevetve) . Megártott a bor,úgy látom. Vigyázzon a bókokkal, mert a mi elképzelt, igazságosabb Towerünkben könnyen a vérpadon végezheti!

Várhegyi: Magáért azt is vállalnám, Emma. Engem maga...teljesen levett a lábamról..

(Csönd. Emma leteszi a poharat, visszaül a hintaszékbe.)

Emma: Túl sokat ivott, Ottó. Ezt az előbbi mondatát meg se hallottam, mert nem igaz. A bor beszél, nem maga. Menjen haza, és feküdjön le.

Várhegyi (nehezen forog a nyelve): Igen...egy kicsit mámoros vagyok, de nem a bortól. Micsoda boldogság elnéznem magát...szépség és szomorúság...ki tudna ellenállni ennek?

Emma: Maga. Józanon. Amikor nem felejt el, hogy milyen szerencsés, mert boldog házasságban él. És mert én nem voltam ilyen szerencsés, még nem vagyok szabad préda.

Várhegyi: Házasságban vagyok, az igaz. De boldogság...arról inkább ne beszéljünk ..De hát ezt éppen magának magyarázzam?

Emma: Kérem, fejezze be! Ideje hazamennie.

Várhegyi (tölt magának, és iszik) Megyek...Emmácska...megyek...de búcsúzóul ad nekem egy csókot,ugye? Búcsúcsók, tudja. Az kijár egy ilyen hűséges vendégnek.

Emma (idegesen feláll, és kiszól) : Terus, hozd, kérlek Várhegyi tekintetes út kalapját és kabátját.

Várhegyi (Emmához lép): Ne mérgeskedjen. Azt hittem, már nem lehet ellenállhatatlanabb, de így dühösen mégis....Na jól van, megyek már...Csak egy kis csókot....(megpróbálja megcsókolni Emmát, aki elkapja a fejét, de nem tud kiszabadulni a férfi szorításából)

Emma: Ezt el fogom felejteni, Ottó. És maga is felejtse el.

Várhegyi (nem engedi el) Ugyan, hogy felejteném el? Tudja, mikor dobbant meg utoljára a szívem? És kívántam meg úgy igazán a szerelmet?

Emma: Most már elég!

Várhegyi (nem ereszti): Ne ellenkezzen! Tudom, hogy már egy éve nem ölelte férfi. Engem meg asszony, már nem is tudom mióta...Három éve nem nyitja ki nekem a hálószobaajtót...és mért is tenné....Mártírarccal, mozdulatlanul feküdni alattam, minek is...Jobb is...de maga, maga sosem lenne ilyen szívtelen egy férfival.

Emma (nagy nehezen kiszabadul, lesimítva a ruháját, haját) : Nem.... Ezt ne tegye....maguk mindig jók voltak hozzám, nem akarom megbántani. Menjen haza.

Várhegyi (a nyakkendőjét igazgatva) : Nem kívánja, azt mondja....Kihordott három gyereket, hagyjam békén....Mikor amúgy olyan szép az életünk...

Emma, én olyan magányos vagyok.

Emma (egyszerűen, megnyugodva) Én is. De ez még nem ok arra, hogy vérig sértsen, és arra sem, hogy én megalázzam. Sajnálom, ha gondok vannak a házasetével, de egyrészt ez nem tartozik rám, másrészt nem tudok segíteni. Magamon sem tudok.

Várhegyi: Talán összeadhatnánk a magányunkat.

Emma: Nem. A maga magánya és az én magányom nem illenek össze. Holnapra megbánja ezt a sok butaságot, amit mondott, és tudja, sajnálom előre az ébredésért. De ne felejtse el, hogy én semmire nem fogok emlékezni, vagy bárkit is emlékeztetni. Tudja, hogy nem szegem meg a szavam, igaz?

Várhegyi (hirtelen majdnem kijózanodva, kedvetlenül): Mért nem találkoztam magával korábban? Fiatakoromban? Hol voltak akkor az ilyen nők?

Emma: Nincs bennem semmi különleges, ezt felejtse el. Márta....egy nagyon értékes asszony. Én tisztetem őt, és ne akarja, hogy szánjam a férje miatt.

Várhegyi: Ó, hát azt ne is tegye! Mi, a város mintapárja! Ha ezt megpróbálná elvenni tőle, megismerné más oldaláról is –és azt nem ajánlom.

Emma: Jó, több részletbe ne akarjon beavatni...(Idegesen kikiabál) Terus, hol vagy már? Nem hallasz?

Várhegyi: Emma, mentsen meg....

Emma: Ez a maga feladata, nem az enyém. Kérem, hagyjuk ezt.....

(Terus rohan be sápadtan): Jaj, a tekintetes úr! Ott fekszik a földön...nem válaszol...

Emma: Édesapám!!!(kirohan, Terus utána. Várhegyi áll csapzottan, üres, fásult arccal)

4. jelenet

(Emmáék nappalija. Makai Miklós halotti tora- már a végén jár. Mindenki feketében, búcsúzkodnak a vendégek, Emma kicsit előrébb áll Mártával, aki szintén búcsúzkodik).

Márta: Mit is mondhatnék, kedvesem? Nem nagyon kíméli a sors magukat De az idő- bármilyen közhely is- majd segít....

Emma: Igen, biztosan... Köszönöm, hogy eljött.

Márta: Ez csak természetes. Sajnálom, hogy Ottó épp most betegedett meg. Nagyon megviselte az eset. Főleg hogy pont itt volt, amikor édesapja először olyan rosszul lett.. Ki gondolta volna akkor, hogy csak egy éve van hátra.... Alig bírok lelket verni a férjembe....

Emma: Hát....nem könnyű ez senkinek....Majd csak....

Márta: Nos, megyek, Nyilván nagyon kimerültek....Ha lehet egyáltalán ilyet mondani, nagyon szép temetés volt....látszik, mennyien szerették és becsülték az édesapját. Próbáljon ezzel vigasztalódni.

Emma: Az még odébb van. Jelenleg, azt hiszem, még fel sem fogtam. Az majd ezután jön. Ha elcsöndesedik a ház, és nem lesz több intézni- és tennivaló.

Márta: Igen, az a legnehezebb időszak, de majd az is elmúlik...Tényleg nem tudok semmi okosat mondani... ha bármiben tudunk segíteni, csak szóljon. És legelőször is próbáljon pihenni, kedvesem.

Emma: Megpróbálok....még egyszer köszönöm.(az ajtóig kíséri Mártát, majd visszaindul, amikor Rónay Elek és Lili is felállnak, és odamennek búcsúzni.)

Rónay (nagyon mereven) : Még egyszer fogadja...

Emma: Igen,...köszönöm, hogy eljöttek.

Rónay: Az csak természetes. Hiszen olyan jó barátnök Lilivel...és az édesapját nagyra becsültem. Remek jogász volt.

Emma: És remek apa...

Rónay: Akkor mi most megyünk.(Meváltozott, kemény, majdnem gyűlölködő hangon) : Lili, búcsúzz te is, addig elszívok egy cigarettát. Kint várlak. (el)

Lili (átöleli Emmát, rázkódik a válla) : Úgy sajnálom, ugye tudod? (sír)

Emma: Tudom...Ne sírj, Lili...

Lili (suttogva) Szörnyű...milyen szörnyű...néztem a koporsót, és...a halálát kívántam...jaj, Emma, a halálát...(nem tudja a sírást abbahagyni)

Emma: Majd elmúlik, majd könnyebb lesz...Most...fel vagy zaklatva...

Lili: Istenem odáig jutottam, hogy az apját gyászoló barátnóm temetésén a barátnóm vigasztal engem...bocsáss meg...Már csak a saját fájdalom érdekel...Micsoda szívtelen teremtés lettem....

Emma: Dehogy...tudom, hogy nem vagy az...de ...meg kell nyugodnod, mielőtt kimész a kocsinhoz. Gyere el holnap délután, és majd beszélünk.

Lili: Holnap délután...nem tudom, Emma...Valami megváltozott, tud valamit...valami konkrétat, kézzelfoghatót...De mindegy...Öljön csak meg...

Emma: Lili!

(Rónay benéz az ajtón, bekiált) : Lili, jössz?

Lili (gyorsan összeszedi magát) : Igen! (Emmának) Legalább vége lenne az egésznek... (el)

(Emma utánanéz, aztán a színpad szélén lévő kanapéra ül. Az oldalajtóból egy tálca süteménnyel kilép nagynénje, apja húga, Elza néni.)

Elza néni: Hová lettek a vendégek? Most hozom a süteményt.

Emma: Hirtelen mind menni akar. Majd elfogy az a sütemény...maradunk rá elegen.

Elza: Ugyan ki?

Emma: Hát Elza néni meg Gyula bácsi. És Lőrinc. És itt vagyunk mi Piroskával.

Elza néni: Nem bírunk maradni, lelkem. Gyulámnak dolga van holnap, üzleti ügyben el kell utaznia Pestre. A hetes vonattal megyünk, és úgy tudom, Lőrinc is. Ő...hol van?

Emma: Kiment szivarozni a kertbe...talán Rónayval beszél egy-két szót...Ők is épp most mentek ki...

Elza néni: Emma, ez a te barátnőd! Nem azért mondom, de nem illik így zokogni egy temetésen, pláne, hogy nem is az ő apja volt....Nincs ennek a nőnek valami baja?

Emma: Mire gondol, Elza néni?

Elza néni: Valami betegsége...Valami halálos....vagy legalább is komoly...

Emma: Nem tudok róla...egyszerűen érzékenyebb...és jól ismerte édesapánkat,gyerekkorunk óta...

Elza: Hát...mindenesetre furcsa egy nő...Nálunk az ilyet idegbetegnek mondják, már meg ne haragudj...

Emma: Ugyan...Merre van Gyula bácsi?

Elza: Gyulám elaludt...fárasztó volt ez a nap. És a borotok is erős, édes lelkem. Istenem, de aggódunk miattatok! Mi lesz veletek itt kettecskén? Ha ezt szegény édesanyátok látná, megszakadna a szíve.

Emma: Erre semmi szükség, majd kialakul. Engem ne féltsen, Piroskának meg van éppen tennivalója. Kezdődik az iskola Pesten.

Elza. No hiszen! Megmondom őszintén, nem tetszik ez nekem. Mért akar mindenáron ápolónő lenni? Mikor tisztességes vagyont hagyott rátok az apátok? Minek akar akkor ő mindenképp más embereket emelgetni, egyebekről nem is szólva? Ez a lány mindig olyan furcsa volt!

Emma: Dolgozni akar, önálló lenni...és érdekli is .

Elza: Inkább férjhez menni akarna ilyen odaadással!

Emma: Majd annak is eljön az ideje. Még nagyon fiatal.

Elza: Ugyan! Ennyi idősen én már szoptattam...De hát jó...Hanem te, veled mi lesz?

Emma: Mi lenne? Élek, viszem a házat, és vigyázok Piroskára.

Elza néni: Na de meddig akarsz így lenni? Neked aztán tényleg férjhez kellene menni.

Emma: Kellene? Mért kellene?

Elza néni: Mert ez a dolgok rendje. És mert anélkül nagyon kilátástalan helyzetbe kerülsz.

Emma: Mért is? (Elönti az indulat)

Elza néni: Nem értelek, lelkem. Micsoda kérdés ez? Tán nem szeretnél biztos háttérrel, nyugalmat, biztonságot, szép családot? Magányban akarsz élni életed végéig, csak mert egy férfi elbánt veled? Majd lesz olyan, aki nem fog. De ha így bezárkózol, még esélyed sem lesz rá, aztán nézhetsz, ha eljár feletted az idő...

Emma: Maga, Elza néni, ért hozzá, hogy erőt adjon az embernek az apja temetésén...

Elza: Na, na, lelkem, ne fűjj annyira. Hiszen én meg a bátyámat temetem...de épp ezért, mint az egyetlen idősebb rokonod, szívemen kell viselnem a sorsodat. Ne haragudj rám, no...Hát mikor beszéljünk erről? Hiszen oly ritkán tudunk találkozni....

Emma: Talán szerét kellett volna ejtenie, mint idősebb rokonnak akkor, amikor – ahogy mondta- úgy elbántak velem. Elkelt volna egy-két vigasztaló szó

Elza néni: Hisz jöttem volna, én , lelkem, jöttem volna, ha Gyulám meg tudna lenni magában...Egy férjes asszony nem mozog olyan könnyen, mint egy ...

Emma (elvesztve a fejét): : Vénlány? Ezt akarta mondani? Micsoda szó, igaz? Micsoda sors, igaz? Isten mentsen tőle! Micsoda orbitális szégyen! Ez a szegény Emma!

Elza: Emma! Emma! Mit kiabálsz?

Emma: Hát mit képzelsz ? Az édesapámat temetem, és azt hiszi, hogy érdekel, hogy valaki is ki akarja-e gombolni valaha törvényesen a nadrágját a szobámban? Örüljön, hogy a maga szobájában ez történik, ha történik, és hagyjon engem ezzel békén...

Elza néni: Édes lányom, te nem vagy normális...

Emma. De mért is?Mert nem halok bele abba, hogy egyedül fekszem és ébredek? És van egy hírem, kedves Elza néni: nálam már csak a házasemberek ébrednek és fekszenek le magányosabban....

Elza néni: Jól van, értem én, hogy nehéz ezt a sorsot vinned....én csak jót akarok...mert múlik az idő, nem leszünk fiatalabbak....

Emma (kijózanodva, lecsendesedve): Nem , Elza néni nem ért semmit, de nem is baj...és ne haragudjon..., hogy így magának estem...Sok ez nekem...sok....olyan tétova volt édesapám az utóbbi időben...megszakad a szívem, ha erre gondolok....nem kellett volna....sajnálom...

Elza néni : Jól van, no....én is sajnálom. Csak nagyon aggódom miattatok.

Emma: Majd...kialakul. Hol a likőr? Innék egy kicsit.

Elza néni: Kivitettem a konyhába. Behozzam?

Emma. Ha nem nagy gond.

Elza: Ugyan...Hozom (el)

(Emma leül, rázza a hangtalan zokogás, de nagyon rövid ideig, mert amint meglátja a belépő, esernyőjét rázó Lőrincet, gyorsan összeszedi magát. Lőrinc a sarokba teszi az esernyőt, kicsit bizonytalan mozgással közelebb jön, Emma arcát fürkészi)

Lőrinc: Sírtál, Emmácska? Sírjál csak, könnyebbülj meg.

Emma: Tudod, mi a legfájdalmasabb? Hogy nem is édesapám miatt sírtam.

Lőrinc: Bármilyen miatt is sírtál, egyben biztos lehetsz: őt sirattad.

Emma: Nem tudom. Az imént Elza néni azzal traktált, milyen végtelenül reménytelen a helyzetem mint elhagyott, magányos nőnek. Szerinte férjhez kellene mennem, amíg nem késő. Szerettem volna megütni, érted? És közben arra gondoltam, édes istenem, hiszen talán igaza van!!! Ketyeg az a láthatatlan óra, és nem fog változni semmi...

Lőrinc: Elza néni! Szegény Elza néni az ő „Gyulám”-jával!

Emma : Ezt hogy érted?

Lőrinc: Az az áldott jó ember azóta csalja, hogy összeházasodtak. Mindenki tudja- illetve úgy tűnik, rajtad kívül mindenki. Még azt a fáradságot sem veszi, hogy titkolja. Mondhatni hivatalos szeretője van Pesten. Elza néni meg szemet huny. Ezt a Gyulámat már csak neked tudja eladni, és te – tudom- leszel olyan nagylelkű, hogy meghagyod abban a hitében, hogy ez sikerült is neki. Mit gondolsz, mért utaznak ma el? Gyula bácsi két napot sem bír ki a szeretője nélkül....

Emma: Szegény Elza néni....

Lőrinc: Nem kell sajnálnod, Emma. Nem mindenkinek való a bátor élet.

(Beviharzik Piroska, lehuppan Emma mellé, aki helyet szorít neki, és átöleli a vállát)

Piroska: Na. ..Végre elment mindenki...Jó így, csendben, csak veletek...hol vannak Elza néniék?

Emma: Nem tudom...Kicsit összeszólalkoztam Elza nénivel, képes a konyhában sírdogálni....Megnézem (feláll, el)

Piroska: Az én kis hős nővérem...Mikor fog egyszer igazán csak magára gondolni?

Lőrinc: Mért gondoljuk mi mindannyian azt, hogy az a normális,?

Piroska: Lehet, hogy nem az, de ezt meg nem értékeli senki....Tudod, Lőrinc, meg akarom mondani, amíg nincs itt Emma, hogy soha, de soha nem bocsátom meg Kornélnak, hogy nem jött el édesapa temetésére!! Remélem, megmondod neki.

Lőrinc: Nem hiszem, hogy lesz rá alkalmam. Nem él már Pesten.

Piroska: Tudsz róla valamit?

Lőrinc: Tudok, ha nem mondd el Emmának. Képes leszel rá?

Piroska: Esküszöm.

Lőrinc: Kezd sikeres lenni....azt mondják.

Piroska: És....megnősült?

Lőrinc: Úgy tudom, nem. De van egy férjes asszony...azzal gyakran látják...Sokat kártyázik...főleg kávéházakban él, és ír...Egyre gyakrabban hozzák le a lapok....Meghízott egy kicsit...és szakállt növesztett..

Piroska. Az az asszony...a szeretője?

Lőrinc: Ugyan, honnan tudnám? Nem tartom vele a kapcsolatot. De ne táplálj illúziókat- egy férfi nem bírja éveket nő nélkül....

Piroska: Évekig...Még csak két év....Mért vagytok ti ilyen aljasok?

Lőrinc: Férfiak vagyunk, Piroska. Csak te még túl fiatal vagy ahhoz, hogy ezért megbocsáss nekünk.

Piroska: Lehet, de....

(Emma jön be)): Piroska, Elza néni összetörte véletlenül a likőrös üveget.,de nem hajlandó engedni nekem, hogy segítek összeszedni. Neked talán engedi..

(Piroska kelleetlenül, sóhajtva el)

Emma: Elza néni azt mondta, elmész a hetes vonattal. Mért nem maradsz?

Lőrinc: : Öregszem, Emma. A magam ágyában szeretek aludni.

Emma. Nem túl hideg az az ágy? Nem kellene valakit beleengedned, hogy megmelegítse?

Lőrinc: Ha valóban melegebb lesz majd valakitől, akkor azt a nőt megkérem, hogy maradjon.

...Emma, mit segíthetek?

Emma: Elég , hogy eljöttél...Majd csak boldogulunk...(Leül). Jó ez a csönd. Elfáradtam...

(Ülnek csendben, aztán Emma szólal meg)

Emma: Tudod, mindig ugyanazt a képet látom édesapámról...az utóbbi időben nagyon bizonytalan volt...és mi meg ..Piroskával...menekültünk...gyakran kerültük a társaságát, mert...nyomasztott az ..öregsége....a rosszkedve....Ott ült a kertben egy kisszéken a kikönyökölt kabátjában...kora tavaszi vasárnap volt...mi meg elindultunk a környékre sétálni.....tavaszszag volt, elöntött minket valami oktalán jókedv....a kertkapuban aztán csak nem bírtam megállni, odaszóltam édesapámnak ,velünk jön-e...Piroska karja megrándult bosszúságában, de édesapám erőltetetten mosolygott, és rázta a fejét...tudtam, hogy azt várja, hogy győzködjük, és nem tettem, nem tettem, Lőrinc....Aztán sétáltunk...megkönnyebbülten...és akkor egy pillanatra megfordultam, és láttam, hogy ott áll tétován a kertkapuban.....és mi nem álltunk meg...úgy tettünk, mintha nem vettük volna észre, hogy elindult utánunk...Hogyan tehetem ezt valaha is jóvá...: (csendesen sir)

(Viszonylag hosszú csönd, mielőtt Lőrinc megszólal)

Lőrinc : Mindannyian otthagytunk valakit a kertkapuban...

(hallgatnak, Emma lassan megnyugszik, megtörli az arcát, sóhajt, feláll)

Emma: Na, nézzük meg Elza nénit.

Lőrinc: Meg az ő Gyuláját....

(Elmosolyodnak, és kimennek.)

5.jelenet

(Emmáék nappalija. Emma ül és számol valamit papíron az asztalnál. Belép Terus, a cseléd, Emma felnéz.)

Emma: Mi van, Terus?

Terus: Károly tekintetes úr van itt.

Emma (meglepetten leteszi a tollát): Ilyenkor? Érdekes...Hát akkor...engedd be.

(Terus el. Emma feláll, végigsimít a ruháján, és a belépő Károly elé megy)

Emma: Jó napot, Károly. (Meglátja, hogy Károly útiruhában van, kezében nagyobb táska)
...Készül valahová? Lili nem is mondta....

Károly: Búcsúzni jöttem Emma.

Emma: Ezt hogy érti? Hosszabb időre megy el?

Károly: Innen....valószínűleg ...örökre.

Emma : De hát...mi történt?

Károly: Nem történt semmi ...lényeges...és nem is fog....Mennem kell, ennyi az egész.

Emma: Egyszeriben ezt így megértette, és kész? És eddig? Lilivel mi lesz?

Károly: Ő....majd néha meglátogat engem...ha bír...Most egyelőre áll a bál...Igazából nem teljesen önszántamból megyek.

Emma: Merthogy?

Károly: Elek összefutott a maga Elza nénijével múlt csütörtökön Pesten, amikor állítólag Lilike meg maga épp őt látogatták meg... Vajon hol van a világon elég nagy város ahhoz, hogy az ilyesmi ne történhessen meg?...Csúnyán megfenyegette Lilit...és sajnálatos módon a nővéremet is....

Emma: Nem féltem Mártát...

Károly: Pedig jobban tenné... van egy-két dolog, amit nem kéne tudnia egy ilyen hitvány alaknak a családi ügyekről...Nem hagyott kétséget afelől, hogy inkorrekt lesz, ha itt maradok...Ezt nem tehetem meg Mártával...

Emma: És Lilivel? Vele megteheti? Itt hagyja- prédául ennek a gazembernek?

Károly: Emma, drága...negyedik éve könyörgök Lilinek, hogy jöjjön velem. Így ahogy vagyok, most becsöngetnék hozzájuk, és kivezetném onnan egyszál ruhában...és persze a gyerekeit is...

Emma: Tudja, hogy azok kezét Elek fogja – vasmarokkal...

Károly: Tudom...és akkor...mégis hol van nekem bármilyen megmentői szerepem maga szerint?

Emma(hallgat) : Belehal...

Károly: Akárcsak én...De már megszoktam...Így van ez hosszú ideje...hiszen tudom, valójában mindig is tudtam, hogy nem fogja otthagyni a férjét...Néha,tudja...annyira elfáradok, hogy már talán nem is szeretem...El-elnézem, ha jön felém ...kicsit elnehezedett...ugye, észrevette? Annyit gyötri magát, meglátszik azon a kedves arcán...karikás a szeme,és fénytelenebb lett a haja....De hát...mindegy....a többi nő nem ő ...

Emma: Talán mégis talál valakit, aki hasonlít rá...

Károly: Az kevés...

Emma: Károly, hát egyedül akar élni ?

Károly: Nem, én velem akarok élni. Ez az én családi állapotom. Szánalmas, ugye?

Emma: Nem, csöppet sem...csak szomorú...vagy inkább szívszorító...nem is tudom.

Károly: Igen...szomorú és szívszorító...Ez elég találó, tudja? Sok-sok-sok szomorú nap nélküle, és közben a szívem összeszorul a gyönyörűségtől, hogy van...ha messze is...Persze...nehéz...de Pesten talán ez is könnyebb lesz...annyi mindent csinálhatok, hogy kitöltsem a nélküle vánszorgó napokat- munka, aztán meg sportolni fogok, beülök a közkönyvtárakba, szerintem néha a templomba is misékre, sodródok a sétáló emberek között....

Emma: Ne folytassa....Én...úgy remélem, hogy nem marad mindig így.

Károly: Én meg azt, hogy igen...Mert ha nem, az nem azt fogja jelenteni, hogy Lili szabad lesz- abban nem hiszek már, hanem azt, hogy megszűnik a szívemben ez az édes szorítás...

Emma : Tudja, ugye, hogy egyszer meg fog?

Károly: Igen...ez a dolgok rendje....de én azzal már régen nem vagyok beszélő viszonyban.

Emma: Mindenkinek szóba kell vele állni előbb vagy utóbb.

Károly: Maradjunk inkább az utóbbnál...

Emma (felsóhajt): Hiányozni fog. Szerettem magukra gondolni.

Károly: Azt most is megteheti. Most sokkal jobban rászorulunk mindkettőnkre.

Emma: Ígérem, vigyázok Lillire, amennyire tudok.

Károly: Nem tudom, Emma, mit is tehetne...Gondolhatja, hogy többé nem lépheti át a küszöbüket...És a nővéremmel sem lesz könnyű dolga...

Emma: Ezt hogy érti?

Károly: Nem nagyon tud egyelőre mit kezdeni azzal, hogy rendszeresen segített nekünk...Az ilyesmi nem az ő világa...a szép, sima dolgokat szereti...sima felületen gyönyörűen korcsolyázik, de az érdesebb felületeken elveszti a biztonságát, és ...a jómodorát is....

Emma: Épp ma estére hívtott meg ...akkor ne menjek? Azon is megbántódhat,,

Károly: Nem tudom, mit tanácsoljak...erre most...nem tudok...minden energiámra szükség van, hogy ne maradjak itt...(felveszi a padlóra letett táskát)...Megyek...amíg bírok...És köszönök mindent, Emma.

Emma: Hagyja, ...erre nincs szükség...bárcsak igazán segíthettem volna...

Károly: És...magával...mi lesz?

Emma: Tudja, én már szóba álltam a dolgok rendjével. Kellemetlen egy társalgás, de kezdem megszokni...

Károly: Majd ha én is így járok, elveszem feleségül, jó...? Csakhogy végre békén hagyja ezzel Márta meg a többi asszony. Meg persze engem is....

Emma (keserű mosollyal) Igen szomorú gyerekeink lennének...Inkább...mindegy. Vigyázzon magára.

Károly (kezet csókol Emmának, aztán lehajtott fejjel, suttogva) : Istenem...Olyan szokványos viszonynak indult... egy boldogtalan asszony és egy függetlenségében ragadt férfi ... Aztán szélsébesen mélyülni kezdett. Az ágyamból, ami közel van az ablakhoz, újra láttam az eget- és esküszöm, olyan érzésem volt, de tényleg, mintha ezt a képességemet ő adta volna vissza... Mindent megért, mindegy , mi volt az ára....ezt majd egyszer mondja meg neki..

Emma: Majd megmondja maga.

Károly: Hát azt hiszi...? Nem tudom...Nos, minden jót. (el).

6.jelenet

(Várhegyiék nappalija, a cseléd épp tessékeli be Emmát, lesegíti róla a kabátot. Emma leül, a cseléd kimegy, és szinte rögtön utána megjelenik Márta.)

Márta: Jó estét, kedvesem. Nem voltam benne biztos, hogy eljön...

Emma: Hiszen megbeszéltük...

Márta: Igen...persze...és maga nem szeret csalódást okozni az embereknek,nemde?

Emma (elkomorulva): Márta, mit akar ezzel mondani?... Volt nálam Károly elbúcsúzni.

Márta: Akkor nem is kell nagyon magyaráznom, amit az imént mondtam. Nem szívesen teszem, hiszen kedvelem magát, de meg kell, hogy mondjam, becsapottnak érzem magam.

Emma: Kétségtelenül van olyan ember, aki ebben a helyzetben becsapottnak érezheti magát, de az nem maga, Márta. Nem emlékszem, hogy Lilivel és Károllyal kapcsolatban valaha mi valami egyezséget kötöttünk volna...

Márta: Az ilyesmit nem kell mindig kimondani, anélkül is magától értetődik.

Emma: Mármint micsoda?

Márta: Hogy nem rontjuk tovább egy tapasztalatlan fiatalember helyzetét, aki nem tud a helyén kezelni egy viszonyt. Hogy nem támogatunk egy házasságtörő asszonyt, aki megfélekedzik a kötelességéről, és még a gyerekeiről is. Aki megszegyeníti a férjét, aki a tenyerén hordozta, és akinek mindent köszönhet. Hogy nem hallgatjuk végig a barátnőnköt, amint az a magányos öccsén eszi magát, aztán pedig nem könnyítjük meg a dolgát egy kétségbeesett asszonynak, hogy kihasználja ezt a magányt...

Emma: Nem hiszek a fülemnek...Károly mint tapasztalatlan fiatalember...harmincnégy évesen...A szegény, jóra való férjtényleg Rónay Elekről beszél...? ...És ki az a barátnő,

akit végighallgattam, aztán rútul cserbenhagytam? Maga, Márta? Aki kétségtelenül mindig kifogástalanul kedves és udvarias velem, de még soha nem engedte meg, hogy gyengének lássam... Vagy mégis inkább a hálátlan, csalfa Lili, aki széthullott előttem, és a segítségemet kérte, hogy kibírja ezt az életet azokért a gyerekekért, akiket maga szerint olyan rútul semmibe vesz, és akik majd húsz év múlva úgy hagyják ott őt a gyűlölt férjével, hogy eszükbe sem lesz ezért hálásnak lenni...? Ami pedig az öccse magányát illeti, sok házas ember cserélné vele...

Márta: Igen... értem én, hogy mért gondolkodik így... De azért, mert a maga házassága nem sikerült, még nem kellene segítenie elrontania másokét...

Emma: Márta, ...haragudjon, de ne mondjon olyasmit, amit nem leszek képes megbocsátani.

(Hallgatnak)

Márta: Nos... talán kissé elvettem a súlykot... De hát... mi másra gondolhatnék? Maga olyan komoly asszony... Akkor mi vette rá, hogy egy ilyen viszonyt támogasson?

Emma: Láttam Rónay Eleket, ahogyan Lilire néz. És láttam Károly tekintetét is. Túl nagy volt a különbség...

Márta: Csodálja, hogy Rónayében nem volt elég gyöngédség? Ezek után...?

Emma: Attól tartok, ezek előtt sem volt... Amúgy meg... számos dolgot el tudok képzelni egy szerelmét vesztő ember tekintetében- fájdalmat, féltést, sértett büszkeséget, könyörgést... ezeknek mind közük lenne ahhoz, amit szerelemnek hívnék... de semmi ilyesmit nem láttam abban a hideg, ragadozó szemben... De hát, Márta, úgy tesz, mintha nem maga mondta volna, hogy milyen zsarnok lehet otthon...

Márta: És ahhoz nekünk mi közünk? Ez az ő magánügyük.

Emma: Ha a testvére beleszeret egy asszonyba, aki egy ilyen férfi mellett vergődik, attól hogyan is függetleníthetné magát? Valamelyik oldalra oda kell állnia.

Márta: Nos, a magam módján én próbáltam...terelni a Károlyt a jó irányba.

Emma: Mondja Márta, mit ért maga „jó irányon?”

Márta: Ugyan Emma...tudja azt maga. És kedvesem, maga is ezt a „jó irányt” választotta valaha...Mert annál még nem találtak ki jobbat,minthogy egy férfi és egy nő házasságban élve erősítse és segítse egymást egy életen át.

Emma: Egy szót kifejejtett ebből a szép kis mondatból.

Márta: Éspedig?

Emma_: Azt, hogy „szeretben...”

Márta: Ez magától értetődik, nemdebár?

Emma: Ebben egyetértünk...de akkor mért erőltette ezt annyira Károlynál? Mért akarta olyan nőkkel összeboronálni, akiknek épp a legfontosabbat nem tudja adni?...Ez lenne a jó irány...? Egy szerelem- vagy jó: szeretet -nélküli házasság, csak mert a sors későn hozta az útjába az igazán neki való asszonyt?

Márta: Ha jól értelmezem, azt nehezményezi, hogy rá akartam az öcsémet beszélni arra, hogy ne szerelmi házasságot kössön...Nos, a szerelem később is megjöhet...és nem nagyon látom, hogy a szerelmi házasságok olyan nagyon tartósak lennének...Már meg ne haragudjon,kedvesem, de erről éppen önnek igazán vannak tapasztalatai...

Emma: Ma valahogy nem olyan elegáns, mint lenni szokott,Márta...De jól van...Meg kell adnom, van némi igaza. A szerelmi házasságok sérülékenyebbek bizonyos szempontból,

hiszen ami a legfontosabb bennük, az élő, eleven, változó....Az érdek kőkemény realitás....igaz...nem tesz minket boldoggá...de...

Márta: De nyomorulttá sem...

Emma: (kis hallgatás után) : Tudja,Márta, néha valóban nagyon nyomorultul érzem magam...

Márta: Emma, nem magára mondtam, csak úgy általánosságban...

Emma: Meglehet...de attól még rám is igaz...Igen... néha nagyon nyomorultul érzem magam...de majd egyszer, ha meghalok, azt remélem, ezek a hallgató, eseménytelen, reménytelen napok már nem fognak számítani...hanem... azt fogom látni, ahogy...de mindegy, úgysem érti...

Márta: Én próbálom érteni, Emma...de sajnos nagyon is elképzelhetőnek tartom, hogy semmit sem fog látni...Irdatlan ereje van az időnek....És akkor azt mondja majd, istenem, hát olyan nagy ügy a szerelem? Lehetett volna egy rendes férjem, és most a gyerekeim fognák a kezemet!...Milyen ostoba voltam.

Emma: Lehet, hogy így lesz...de erre nekem még meg kell érnem. Egyelőre még ezért nem éri meg elereszteni a szerelmet.

Márta: Emma, már meg ne haragudjon,de mit számít az, maga eleresztette-e vagy sem? Ő megtette....Áh...hagyjuk, hiszen nem magáról van szó....csak arra kérem, értsen meg!. Én nem látok semmi poétikusát Károly kalandjában....

Emma: Ez nem kaland ...

Márta: Nevezze, aminek akarja. Én az öcsém gyerekeit akarom néhány év múlva a karomba kapni, és nem azt nézni, hogyan vonatozik vissza az egyre reménytelenebb legénylakásába egy olcsó vidéki szállodában megejtett légyottról...

Emma: Igen...az elég nyilvánvaló, maga mit akar...De vajon Károly mit akar?

Márta: Károly nem lát tisztán...elkél neki a segítség. Persze nem az olyanfajta, amilyenben maga részesítette...mert attól nem rendeződik az élete.

Emma: Talán ő nem úgy akarja rendezni, ahogyan mások ezt elképzelik.

Márta: Ó, tudom, Emma, én reménytelenül kispolgár vagyok a rendes, szabályos családi boldogsággal...De mit tegyek? Én nem tudok olyan kunsztokat, mint maga vagy az én kótyagos öcsém....

Emma: Márta, Márta...! Hát tényleg meg akar bántani?...(Feláll) Most inkább elmegyek. Maga sosem volt rossz hozzám. Nem várom meg, amíg igazán az lesz Ha kicsit megnyugszik, bizonyosan meg tudjuk ezt máshogy is beszélni.

Márta : Nos....egyelőre nem tudom, ez mikor lesz...

Emma: Ezt hogy érti?

Márta: Nagyon kellemetlen ez nekem, de tényleg...Tudja, Emma, ez a Rónay most nagyon...elszánt....és rettentően dühös magára....szóval határozottan arra kért, egy ideig ne fogadjam magát....

(Hallgatnak, aztán Emma lassan elkezdí felvenni a kabátját, és a kesztyűjét húzva megáll Márta előtt)

Emma: Hát akkor...Károly után még egy búcsú a mai napra ...Tudnia kell,Márta, hogy ez a fájdalmasabb. És nem Károly az, aki iránt kettőjük közül igazán sajnálatot érzek.

Márta: Ó, azt talán mégsem kéne! Szerintem nem én szorulok rá az együttérzésre, hanem inkább maga....Nos, megértem ,hogy így viselkedik...a maga helyzetében....De maga is értsen meg.... Én ...nem tehetek róla, hogy van egy szerető családom és egy boldog házasságom.

Emma (áll egy darabig, mintha habozna, hogy mondjon-e valamit, de aztán csak végigsimít a haján) : Nos, megyek... (A szék melletti kisasztalon lévő kis csomagra mutat) : Egy kis házibor van abban a csomagban. A férjének hoztam. Emlékeim szerint nagyon ízlett neki. (el)

Vége a 2. felvonásnak.

3.felvonás

1. jelenet

(Lőrinc pesti szobája- de megváltozva, lágyabban, otthonosabban- érezhető rajta a női kéz.
Adél, Lőrinc felesége az asztalnál teázik, közben újságot olvas. Belép Emma, kicsit álmosan)

Adél (leteszi az újságot): Á, hát előkerültél! Nem szoktál ilyen sokáig aludni.

Emma: Nehezen aludtam el tegnap este...

Adél: Felébredtél arra, amikor Lőrinc megjött? Mondtam pedig neki, hogy halkan közlekedjen.

Emma: Igen...hallottam azt is ,de...még amúgy is fent voltam. Szerintem az utazás, meg ez a zaj.....Az esküvőtök óta nem voltam Pesten.

Adél: Hú! Annak már négy éve! Na most már majd könnyebben mozogsz, hogy Piroskát elindítottad...

Emma: Könnyebben, csak hová, kihez...Ha legalább Piroska itthon maradt volna...

Adél: Hát jössz hozzánk...Amúgy meg nem igazán értem , mért kellett Piroskának Párizsba mennie ápolónőnek. Itt is vannak kórházak

Emma: Önálló akar lenni. Franciaország erre szerinte alkalmasabb hely.

Adél: Mármint mire?

Emma: Hogy önállóan éljen.

Adél: Emma, kérlek, beszéld le Piroskát a kékharisnya szánalmas szerepéről.

Emma: Hogy érted ezt?

Adél: Én láttam elég ilyen nőt itt Pesten, elhíheted. Szörnyen elfoglaltak, sosem sétálnak, hanem csörtetnek. Mindig sietnek valami ügy szolgálatában. Nem odaadóak- hanem mindent odaadnak- legyen bár szó egy fa megmentéséről, vagy egy kiállítás megnyitóról. Az ügyet a nagy sietségben el is söprik, legtöbbször, leverik a polcról, ahogy elszaladnak mellette. Tüntetően lenézik a férfi-nő kapcsolatok kisszerű keretei között vergődő embereket... aztán az első szélhámos szoknyavadász leteríti őket.

Emma: Tudod, házas koromban én is ilyen fölényesen ítélkeztem a magányos nőkről. Mért hiszi az ember, hogy csak mert valaki föléje tartja a kezét védőernyőként – már joga van sajnálni azt, aki egyedül áll a szürke ég alatt?

Adél: Emma, nagyon remélem, nem sorolsz azok közé a szörnyen elégedett nők közé, akik fejcsóválva nézik a vénlány rokont.....Nem, én nem erről beszélek. Én arról beszélek, hogy ne áltassuk magunkat. Nem arra születünk, hogy egész életünkben csak ügyek zászlóit lobogtassuk. Mi nők végleg nem, de még a férfiak sem.

Emma: Nem gondolom, hogy egy ügy szolgálata kizárná a normális érzelmi életet.

Adél: Ahogy én sem- de akikről az imént beszéltem, ezt teszik. Hagyjuk...szerintem érted. Ne engedd, hogy Piroska ezt tegye.. Igen, legyen ápolónő, dolgozzon, legyen önálló, de ne a szerelem helyett, hanem amellettt válassza ezt az életet.

Emma: Nos, emiatt olyan nagyon nem aggódom. Éppen elég vállalkozó szellemű fiatalember van körülötte. Az igaz, hogy nem nagyon siet dönteni....

Adél: Ha így tesz,bizonyára megvan rá az oka.

Emma: Nocsak, nem mondd azt, hogy csak aztán le ne késsen a nagy válogatásban?
Akárkivel beszéltem eddig erről, mindenki kötelességének tartotta, hogy erre felhívja a
figyelmemet...

Adél: Nos....nem mondom, de azt sem, hogy ne figyeljen a múltó évekre....Emma, tudom,
hogy Piroskának a női egyenjogúság a rögeszméje, de őszintén szólva, szerintem elhibázott ez
az egész gondolatmenet. Hogyan lehetnének egyenlőek mi, akik negyven év fölött már nem
nagyon adhatunk gyermeknek életet, azokkal, akik 60 -70 fölött is tudnak gyermeket
nemzeni? Az a félelmetes, nyomasztó óra ott ketyeg mögöttünk, és sokkal gyorsabban ver egy
nő háta mögött. Ezt soha, semmi nem változtathatja meg. Ez a helyzet. S mivel a mi modern
világunkban a házasság praktikus üzletét még a szerelem fényűzésével is bonyolítjuk, végleg
szembe megyünk a természettel....

Emma: Ezt meg hogy érted?

Adél: Megfigyelted, mondd, az állatvilágot? Hogy ki a díszes, a tarka, a feltűnő, a magát
kínáló, a kiválasztásra váró? És ki az,aki csendben, a nyeregben levők ráérős nyugalmával
szemlélődik, válogat, odaenged vagy arrébb lök? ...Igen....a természetben- de ezt nyilván te
is tudod-a hím állatok kelletik magukat ,mert tudják, hogy a nőstények ölében van minden
titkok titka....És az ő folytatásuk is....Egyébként csak néhány szippantás az erdők csendjében

a jószagú levegőből, aztán vége....És nálunk, embereknél mért van ez másképp? Mért mi nők, cicomázzuk fel magunkat, nevetünk a természetesnél sokkal hangosabban, bodoritjuk a hajunkat, fogyókúrázunk, próbáljuk fel órákig a tükör előtt a ruhákat,és áruljuk el a legjobb barátónk egy férfiért?Csakis azért, mert az emberi faj meg van verve vagy áldva- rád bízom,melyiket választod- az idő múlásának a tudatával. Mióta szerelmet is keresünk a házasságban, az idő még nyomasztóbban iramlik. Mert egy férjre viszonylag hamar szert tehetsz még ma is, de ha a szerelmet keresed, akkor ritka szerencsésnek kell lenned, hogy az idő ne tegye próbára a türelmedet. És mert fogy az időnk, hát kínáljuk magunkat azoknak,akik jobban ráérnek....A férfiak meg nem tudnak mit kezdeni ezzel ,mert hiszen nem ezt a szerepet osztotta ki nekik a természet. Ők vetélkedni ,ostromolni, hódítani tudnak, illetve tudtak, de azt már lassan nem is kell,...és el is felejtik... Hát csodálkozol, hogy olyan gyakran szívtelenek és érzéketlenek ? Mit kezdjenek ezzel a szereppel? Túl sok nekik ez fölény. Ehhez nem elég nagylelkűek, empatikusak és önzetlenek. Az a mi szerepük. Lenne....

Emma: Istenem, Adél....akkor hát mégis mit kellene mondanom Piroskának? Hogy addig kell választani, amíg van kiből?

Adél: Emma, azt hiszem erre nagyon sok válasz van. Amit el tudok mondani, az az én válaszom. Az pedig az, hogy ne akkor menjen férjhez, amikor itt van az ideje, hanem amikor érdemes. Ha szerencséje van, a kettő találkozhat is... Na, de ennyi bőven elég is az élet nagy kérdéseiből.Most beszéljünk rólad, Emma. Tegnap este nagyon fáradt voltál....nem akartalak kérdezni...de most mesélj. Hogy vagy? Milyen volt Párizs? És hogy lesz majd ezután? Nem akarsz Pestre költözni?

Emma: Párizs...szép város...de nekem egy kicsit nagyobb a kelleténél...Ahogy Pest is.

Adél: De hiszen éltél itt....és úgy tudom, szeretted.

Emma: Azt hiszem, nem Pestet szerettem, hanem az akkori életemet....De...ez régen volt...

Adél: Olyan régen, hogy nem is gondolsz rá?

Emma(rövid hallgatás után) : Nem, annyira sosem lesz távol.(Hirtelen elszántsággal Adél felé fordul): Adél,mindennap gondolok arra az életemre....

Adél: És...rá is?

Emma: Hogy is lehetne máshogy? Előbb eltűnt az életemből, mint ahogy ki tudtam volna szeretni belőle...Persze, nehogy azt hidd, hogy azt gondolom, hogy valaha is még....Azon már túl vagyok, 7 év nagy idő....De nincs nap, hogy ne jutna az eszembe...Igaz, már csak pillanatokra, néha magamat is meglepve....Mondjuk vasalok, és arra gondolok, amit Terus mondott az unokaöccséről, aki havonta egyszer megjelenik nála pénzt kunyerálni...Látom magam előtt a vékonyka, jelentéktelen fiút, azzal a mosolyognivaló kis bajuszkezdeménnyel az orra alatt, a gomblyukában hervadó kis virágokkal. És hirtelen eszembe jut Kornél fiatalon, ahogy először láttam, rakoncátlan hajjal, kicsit gyűrött felöltőben, képtelenül arra, hogy a részletekre figyeljen magán....és megáll a kezemben a vasaló, és Terus benyit, és rámkiált, hogy elégetem az abroszt....Akkor magamhoz térek, és igyekszem nem gondolni arra, hogy ma már nyilván van,aki figyelmeztesse a részletekre....Aztán hetekig egyensúlyban vagyok....és akkor jön egy álom, sosem az a fajta, aminél azt kívánom, bárcsak ne ébresztett volna fel olyan korán Terus jövésmenése. Nehéz, szomorú álom, ő mindig mással-sírhatnékkal ébredek, még a reggelinél is szűk a torkom, és nagyon hosszan kell áramlania a napi teendőknek ahhoz, hogy táguljon - az értelmemmel együtt. Néha arra gondolok, Adél, hogy az nem is olyan nagy dolog, ha a szerelem túléli a halált. Nem, Adél, ami igazán hihetetlen a szerelemmel kapcsolatban, az az, hogy túléli az életet.

Adél: Ez mind szép, Emma, de azt az életet mégiscsak élni kell valahogy. Biztos, hogy így akarsz?

Emma: Nem akarat kérdése... azt hiszem. Így esett... és ha már itt tartunk, legalább elmondhatom, amit- szerinted –oly kevesen: hogy akkor mentem férjhez, amikor érdemes volt. Ritka szerencse, ahogy te fogalmaztál az előbb. Ez sokszor ad erőt... mert nem könnyű beletörődni abba, hogy egyedül élek. Minek is tagadjam?

Adél: Értem én, hogy nehéz elengedni ezt az emléket. De te olyan fegyelmezett, ...mondhatni realista vagy. Azt már kipróbáltad, milyen férjhez menni azért, mert érdemes. Sosem gondoltál arra, hogy most meg férjhez mész azért, mert itt az ideje?

Emma: Nem megy... Adél. Próbáltam magam ráhangolni, hidd el. Én sem úgy képzeltem el az életem, hogy vénkisasszony nővérként a kalandvágyó hűg hátterét biztosítom főfoglalkozásban. Esküszöm, hogy komolyan győzködtem magam, amikor nagyritkán utamba került valaki... felsoroltam számos erényét egy ilyen házasságnak, nyilván a legnagyobbal, a gyerekekkel kezdve... de mit tegyek... minden elképzelt gyerekarcból az ő szeme nézett rám... Nem megy...

Adél (odahúz egy széket Adél mellé közvetlenül, leül): Sosem értettem, hogyan vagy arra képes, hogy ne kérdezz róla semmit... Hát tényleg semmit nem tudsz róla azóta?

Emma: Nos... Lőrincsel van egy egyezségünk... de az, hogy őt sosem kérdeztem, nem jelenti azt, hogy... Amúgy is híres lett... és olvasok újságot. Próbálok örülni a sikerének, de ehhez túlságosan fáj ez az új, nem ismert élete... Jó, hogy nem látom... Ő felfelé, én meg lefelé....

Adél: Emma, tudok a Lőrincsel való egyezségekről, de csak tegnap este óta. Elmondjam, mért avatott be Lőrinc?

Emma: Hát persze...

Adél: Tegnap este későn jött haza, hiszen hallottad... Későn jött haza, mert találkozott egy régi ismerősével... kitalálad, kivel?

Emma(kis csönd után) : Azt hiszem, igen...

Adél: Megkért valamire....amire...amit ő nem tehet meg,mert köti az ígérete. Tudod, ő még abból a kiháló fajtából való,aki ad az ilyesmire.

Emma: Vagyis?

Adél: Emma, Lőrinc tegnap Kornéllal töltötte az estét. Tudja, hogy itt vagy Pesten és szeretne veled találkozni. Lőrinc megkért, hogy ezt mondjam meg neked, és én most megtettem. A többit te döntöd el.

Emma(nagy kortyokban issza az előtte lévő csészéből a teát, aztán lassan leteszi): Nem tudom, mit mondjak. Erre nem voltam felkészülve....

Adél: Dehogynem. 7 éve erre készülsz...

Emma: Igen...Annyiszor elképzelttem a találkozást...ahogy megjelenik az ajtómban...azzal a fájdalmas, gyengéd tekintetével kutatja az arcomat, és mindent ért....De nem kalkuláltam bele a ti semleges lakásokat,meg az ő pesti eleganciáját....ez így olyannyilvánvaló...

Adél: Mármint micsoda?

Emma: Hogy hogyan lesz. Olyan egyenlőtlen- ő , a sikeres,ünnepelt férfi, aki kötelességének tartja, hogy leviziteljen a vidéki életben ragadt volt felesége előtt...nem hiszem, hogy erre nekem szükségem van.

Adél: 7 év után nem akar senki eljönni vizitbe. Ezt te is tudod.

Emma. Akkor mit akar? Mert azt, amit az én elképzelt nagy találkozásaimban akart, azt bizonyosan nem akarja. Vagy ha meglát- nem akarhatja. Van tükröm, Adél- 7 év, az hét év. És ha valami megkoptatja a külsődöt az időn kívül, hát akkor az a boldogtalanság.

Adél: Emma, nem tudom mit akar, és még azt is el tudom képzelni, hogy ő sem nagyon. De tényleg úgy akarsz leélni a további életedet, hogy ne kapj erre választ? Ezt nem teheted meg magaddal. Nyugalmat mindenképp érdemelsz.

Emma (feláll): Igen...Valószínűleg igazad van...Annyit hívtam... most hát itt van...Jó lenne elmenekülni,deBátorság...az kell ide...és nem tükör...Adél, félek....

Adél (átöleli a vállát): Tudom, Emma, tudom...én is féltetek...De ha engem kérdezel,meg kell lennie...Talán minden könnyebb lesz utána...bármi is történjék...

Emma(sóhajt): Könnyebb és szomorúbb....Mindegy....Meg kell lennie....Hát jó....Holnap este 6 óra. ...Te mondod meg neki?

Adél: Nem...majd Lőrinc:

Emma: Nincs egy igazán csinos ruhám...

Adél: De nekem van. Gyere, keressünk valamit. (feláll)

Emma : Jó,megyek utánad,csak kicsit összeszedem magam.

Adél (elindul, az ajtóban visszafordul). Emma, van még valami,amit tudnod kell. Az a levél, amit vitt neked akkor Lőrinc...

Emma (félbeszakítja): Tudom...a szívem mélyén mindig is tudtam...Lőrinc sose tudott jól hazudni. De...nincs már semmi jelentősége.

Adél: Jó. Akkor hát tudod.....Megyek válogatni....meglátod,milyen csinos leszel.

(Emma ülve marad, Adél kimegy, a színpad elsötétedik)

2. jelenet

(Ugyanaz a szoba. Emma idegesen jár fel-alá, a falon lévő kistükörben meg-megigazítja a haját. Aztán kopogás. Emma még egyszer igazgat magán, aztán kicsit természetellenes közönnyel:

Igen, tessék.

(Belép Kornél- kicsit megemberesedve, szemüveget visel, szakállas. Tanácstalanul állnak, aztán Kornél szólal meg:

- Máshogy hordja a haját.

Emma (végigsimít lazán vállára hulló haján): Igen, meguntam a kontyot...Így kényelmesebb... bár talán nem olyan mutatós...

Kornél: Ó, én nem azért....Nagyon is...

Emma (sietve): Nem ül le?

(Kornél előre lép, és engedelmesen leül a felkínált székre. Egy ideig hallgatnak, Kornél köhög.)

Emma: Dohányzik még?

Kornél: Nos, igen...vagyis rászoktam a pipára.

Emma: Egy író. Pipával a szájában...Nem rossz...Egyébként hadd gratuláljak a szép sikereihez. Hát mégiscsak megérte...

Kornél: Hogy megérte-e, azt nem tudom....de köszönöm. És...olvasta is a novelláimat?

Emma: Igen....és tetszenek. Sokat fejlődött, magára ismerek, ha olvasom őket.

Kornél: Hát még emlékezik rám?

Emma : Hagyjuk ezt....

(Újabb zavart hallgatás)

Kornél: Lőrinc mondta, hogy Párizsban volt Piroskánál. Szinte el sem hiszem, hogy így megnőtt az a lány.

Emma: Igen, már kész felnőtt. Lassan elereszthetem a kezét. Kár, hogy a szüleim nem láthatják...

Kornél: Ápropó, Emma, ugye megkapta a táviratomat, amit annak idején az édesapja temetésére küldtem?

Emma: Igen, köszönöm.

Kornél: Nem tudtam elmenni, mert éppen...

Emma(félbeszakítja)_ Nem baj, Kornél, nem baj. Ez épp elég volt.

(Hallgatnak)

Emma: Mért jött?

Kornél (feláll, elkezd járkálni) : Igen, hogy mért....Amikor Lőrinc említette, hogy itt van,mindenképpen meg akartam ragadni az alkalmat...Elképzelve olyan egyszerűnek tűnt...Félek, nem találom meg a kellő szavakat.

Emma: Azon az alkotói válságán már túlvan....

Kornél: Kicsit csípős lett a humora....de jó...értem. Hát akkor csak egyszerűen, azt mondja?

Emma: Én nem mondok semmit, azt maga akar, ha jól értelmezem a viselkedését.

Kornél: Nos....hát akkor én ...(megáll Emma előtt) ...én...megkérem újra a kezét.

Emma (kicsit meghajlik a teste, de az arca rezenéstelen): Ez azért túl egyszerűre sikerült.

Kornél(fel-alá sétál): Ne gondolja, Emma, hogy nem vagyok vele tisztában, micsoda hatalmas sodrása van annak a hét évnek, és hogy talán nem is lehet már hidat építeni fölé. De mégis...meg kellene próbálni,nem gondolja? Hiszen tudja jól, hogy sosem válunk el, ha van más kiút...

Emma: Mindig van más kiút...Persze némi kockázatot be kell vállalni hozzá...

Kornél: Az ember a maga nevében kockáztat, de hogy tehetném kockára azt, akit szeretek?
Nem...Emma,maga nem látott akkor engem...Mindennap máshol aludtam, más barátom hívott meg ebédre, ha egyáltalán, és semmi kilátásom nem volt...Ezt nem tehettem magával...így is annyi rosszat megosztott velem. A legrosszabbat- úgy gondoltam – egyedül kell átvészelnem, aztán vagy elnyel az ár, vagy partra sodor- de hogy vethettem volna bele magát is az árba? De egyet megfogadtam : ha valaha a sors még engedi, megkeresem magát.

Emma: Szóval megkeres...Mintha valami mást hallottam volna az előbb...Egy szerencsésen adódó alkalmat Lőrinc barátjával való véletlen találkozása okán.. Nekem úgy tűnik,nem keresett itt maga semmit, legkevésbé alkalmat a találkozásra- az csak- ahogy az ilyen szerencsefiaknál gyakran megesik- magára talált. Régebben tudta kezelni a vasúti menetrendet...Mindegy...és még mit fogadott meg úri kedvében?

Kornél: Megértem, hogy ilyen keserű,de kérem, legyen elnézőbb...Hiszen mind a ketten szenvedtünk....

Emma (fokozatosan előnti az indulat) : Szóval mindketten...maga mért is?

Kornél: Emma...

Emma (felemelkedik a székből): A szívem szakad, ha arra gondolok, hogy nem volt rendes ágya, sem rendes ebédje, csak egy álma, amit tűzön-vizen- feleségen átgázolva meg akart valósítani, és ami nyilván erőt adott minden ágytalan, ebédtelen, feleségtelen naphoz...Ehhez képest én a kényelmes ágyammal, a kiadós ebédemmel, meg az összetört álmmal nem is voltam olyan rossz helyzetben ,igaz?

Kornél: Ne adjon olyasmiket a számba, amiket nem mondtam.

Emma: A legrosszabbat egyedül vészelte át...de hát mi is volt az? Kényelmetlen jelen - a jövő el nem vesztett reményében . És nekem mi jutott : kényelmes jövőtlenség...Na ,melyiket választaná?...Nem...nem akarom én kisebbíteni a maga nehéz időszakának heroizmusát, de kérem, össze ne vesse egy szerelmétől megfosztott asszony kilátástalan reggeleivel!

Kornél: Abban a remélt jövőben én mindig ott láttam magát.

Emma: Akkor miért nem hagyta, hogy együtt munkálkodjunk rajta? Ennyire gyengének látott? És miért volt olyan biztos benne, hogy időtlen ideig arra fogok várni, hogy maga megjelenjem a jó hírrel, miszerint immár megtalálta a helyemet az életében? És ha valaki más már ezt előbb megtette?

Kornél: Ezt nem mondta Lőrinc....

Emma: Persze, hogy nem...nem is mondhatta...de miért volt maga olyan biztos abban, hogy én évekig magára várok,amíg kegyeskedik érvényesülni a megfelelő mértékben?

Kornél: Biztos sosem voltam benne, csak reméltem...

Emma: Jó.....szóval mondja csak,mért is akar maga engem feleségül venni tulajdonképpen.?

Kornél: Szeretném kárpótolni az elmúlt évekért.

Emma : Szóval az elmúlt évekért....Mennyire ismeri az én elmúlt éveimet?

Kornél: Nos, ha nagyritkán közös ismerőssel találkoztam,mindig igyekeztem valamit megtudni magáról....Így aztán volt némi képem...

Emma : Megosztaná velem ezt a képet? Mint nagyreményű írónak, nyilván az átlagosnál fejlettebb a képzelőtehetsége...

Kornél: Inkább nem tenném...A hangjából ítélve nem sokra tartaná azt a képet. Talán még sincs hozzá elég képzelőerőm

Emma: Nem az a kérdés, van-e elég képzelőereje. Hanem hogy honnan van ehhez bátorsága... Honnan van bátorsága azt gondolni, hogy ki-besétálhat az életemben? Hogy az én életem lényege az, hogy hol bezárom, hol meg kinyitom a kaput, ahogy éppen kijön a lépés...mármint magánál. Hogy egy magára hagyott asszonnyal annál nagyobb jó nem is történhet, minthogy a volt férje felbukkan, és miután megvalósította amúgy istenigazából önmagát, most végre talál időt arra is, hogy visszaemelje az édenből kiűzetett feleségét a férjezett státusz elvesztett paradicsomába...Nem mondom, hogy nem facsarodott össze a szívem, ha magára gondoltam, ez IS a része volt az életemnek, de nem állt meg ez az élet, hanem sodort...és miközben elvitte a nevetésemet...egyre messzebbre sodorta magát is. Sose olyan messzire, hogy ne láttam volna, igen...ezt nem tagadom...de mit tud maga arról, hogyan küzdöttem magam át a magányos karácsonyokon meg a levelezőlapot se hozó névnapokon, apám fájdalmasan fürkésző tekintetén, a hozzám terelt udvarlókkal lefojtatott diskurzusok sivárságán, a torkomig szaladó bánaton, ahogy egy gyereket váró asszonyra néztem,...? Nem, nem kérek semmit számon, és nem tartozik semmivel, de ne akarjon olyasmiért jóvátételt fizetni, amiről fogalma sincs, és amihez nem volt és nem is lehet semmi köze...

Kornél: Mindig közöm lesz magához, és mindig is volt...az alatt a hét év alatt is...

Emma: Ezt szépen mondta...de valahogy ettől nekem mégsem könnyebb....Tudja,nem baj, hogy az igazat mondta,de valójában egyetlen dolog vehetett volna rá, hogy valamennyire is eljártsszak azzal a gondolattal, hogy komolyan veszem ezt az önhitt ajánlatát: az, ha azt mondja, hogy még mindig szeret. De ezt nem teheti meg...mert...nem ismeri azt a hét évet,

amit meg akar most ezzel a nagylelkűnek szánt gesztussal váltani, és nem ismeri azt a nőt sem, amivé formált engem...Vagy tán azt akarja mondani, hogy még mindig szeret?

Kornél: Nem tudom, mit feleljek erre, hogy a kedvére tegyek.

Emma: Mért kéne a kedvemre tenni? Ha hét évig kibírta, egy kicsit még kibírja anélkül...És én is, efelől ne legyenek kétségei....Egyébként is...mi ez a kitartó lelkesedés az én ilyen-olyan kedvem iránt?...Vagy sikeres, érdekes ember létére nem tud magának megfelelő nőt találni?

Kornél: Tudja, hogy nem vagyok szent. Sose voltam. De azt gondolom, maga lenne a megfelelő nő.

Emma: Mármint mire? Hogy a lelkiismerete tiszta legyen? Hát akkor hadd segítsek magán, talán utoljára. (Közelebb megy, a szemébe néz): Nem neheztelek magára. Már tényleg nem. Még azt is elfogadom, hogy nem tudott mást tenni. De egyet nem viselek el: hogy szájalomból akarjon elvenni az, aki valaha szerelemből tette ezt!

Kornél: Emma, félreért, erről biztosíthatom....Remélem, ha kicsit megnyugszik és átgondolja, talán maga is rájön erre, hiszen ismer....

Emma: Mondjon, legalább még egy kevésbé hitvány okot mondjon arra, hogy mért kérte meg a kezemet! Nem talál magának feleséget? Szebbet, fiatalabbat?

Kornél. Ilyet...valószínűleg találnék...

Emma Hát akkor....?

Kornél: Maga az én másik felem...

Emma: A másik felét nem hagyja el az ember....

(Hallgatnak, Emma az ablak elé áll, háttal Kornélnak. Kornél sóhajt, odamegy Emma mellé, úgy beszél, hogy Emma nem néz rá)

Kornél: Tudom, sok volt ez...Most és korábban is. De ne legyen igazságtalan, kérem...Gondolja át...Most ...sajnos...egy rövid időre el kel mennem,de egy alkalmas időpontban visszajönnék a válaszáért.

Emma (megfordul, szétfeszíti a hirtelen harag): Ó , szóval egy alkalmas időben...Most sietnie kell...a kedves író úr nagyon elfoglalt ember...éppen csak be tudta gyömöszölni a napi programjába ezt a kis komilfó leánykérést...Maga,maga...(nem talál dühében megfelelő szót,aztán hirtelen, sírva, kiabálva): És mióta hord szakállt? Rettenetesen áll magának! Meg ez a nevetséges nyakkendő- vagy ez most a divat jobb körökben? Tudja, én ott vidéken nagyon el vagyok maradva a nagyvárosi élettől. Kicsit haladni szeretnék...Segítene?...Persze csak, amikor éppen ráér...

Kornél (falfehéren áll): Emma, csillapodjon. Nem ismerek magára.

Emma (zokogva) Én sem magára!Ezzel a szemüveggel meg az édeskés arcvizével! Menjen,menjen már arra a nagyon fontos helyre, vigye már el a szemem elől azt a nagyon fontos életét...

Kornél: Ne haragudjon, kérem , ne...

Emma (beleroskad egy székbe, igyekszik megnyugodni- aztán Kornél felé, rá se nézve, színtelen hangon): Felejtse el. Sajnálom. Semmi közöm magához...

Kornél: Emma...

Emma (nem néz rá): Menjen...Könyörgöm...Menjen... (Kornél áll egy darabig, aztán kimegy)

3. jelenet

(Ugyanott, nem sokkal később. Emma ugyanúgy ül, a szobára homály hullik, de nem gyújt lámpát. Adél néz be óvatosan az ajtón)..

Adél: Itt vagy még?

(Emma nem válaszol. Adél bejön, leül, hallgatnak.

Adél: Ha beszélgetni szeretnél....

Emma (némi csönd után) : A családban úgy hívták: a Szegény Paula...Nagyapán húga volt, postáskisasszony. Én...alig ismertem, nem nagyon jött el a családi összejöveletekre, és aztán egyszer csak meghalt...Szegény Paula azért volt szegény Paula , mert nem sikerült neki az, ami egyedül eltörölhette volna ezt az állandó jelzöt a neve mellől: férjhez menni. A családukban – úgy rémlik- ő volt közel s távol az egyetlen vénkisasszony. Egyszer anyámmal átutazóban ötletszerűen elmentünk hozzá, a lakására...igazából egy kis bútorozott szoba volt valami állatorvos házaspár ismerősééknél...azt hiszem, cserébe sokat vigyázott a gyerekekre...Éppen boltban volt...de a házaspár beengedett minket, hogy megvárjuk.... Nagyon szűk kis szoba volt...az ablak egy parkra nyílt...., magas, ágyneműktől púpos ágy bevetve, az éjjeliszekrényen valami könyv....,a könyvjelzöt ő csinálhatta kartonból, a végére valami kis virágot rajzolt. Csak az ágyra tudtam ülni, az egyetlen székre anyám ült...Nem tudom, valóban dohos volt-e az ágynemű, de ma is érzem az orromban , pedig kislány voltam...Kinéztem a parkra.....villogtak a szélben a levelek, és összehúzta a szívemet a kép, amint Paula néni néz ki a parkra és várja ezen a dohos ágyon a halált...legalább is úgy képzeltem, hogy akinek a magányos élet jutott, leginkább ezzel foglalkozhat...És azt mondtam magamban: édes Istenem csak ezt ne, könyörgöm, csak ezt ne!....

Adél: Aztán....hazajött?

Emma: Paula néni? ...Gondolom...igen...erre már nem emlékszem, csak arra,milyen jó volt tudni ott az ágyon, hogy nincs és soha nem is lehet közöm egy ilyen élethez, ahol magamban kell nézmem a parkot. ...És most Szegény Emma lett belőlem...

Adél: Emma, okosabb vagy te ennél!

Emma: Igen, most már okosabb. De bevallom neked, a mai napig nagyon féltem attól, hogy Szegény Emma leszek. Amikor elváltam, gyakran elmondtam magamnak azt, hogy nem számít- én már sosem leszek vénlány, nekem volt egy férjem, egy házastársi ágyam, egy elvesztett szüzességem, én már feszengetés nélkül hallgathatom az erotikus vicceket, mert...én már tudom a dolgokat, akkor is, ha éppen most nincs férjem. Igen...minek tagadjam...Adél...ez ...nagyon is...vagyis... ez is számított...mert világéletemben attól féltem a legjobban, hogy Paula néni ágyán kötök kiTudom, nagyvonalúbb gondolkozást néztél ki belőlem, de ez a mai este---ez az igazság órája...

Adél: Mért gondolod, hogy jogom van bármilyen ítéletalkotáshoz? És nem is teszem, ebben biztos lehetsz.

Emma: Ítéletalkotás....Hogy ég az arcom most a sok szeretett rokonom helyett, beleértve a szüleimet is, akik azzal az óvatos, tapintatos beszélgetéseikkel egy idő után elkergették a Szegény Paulát a családi összejövetelekről! „Valahogy nincs szerencséje a férfiakkal...” – még mindig hallom anyám nővérenek a hangját, amint Paula néni után néz, ahogy az megy az állomásra a horgolt kardigánjában. „Mindig olyan simára nyalja a haját”- csóválta a fejét nagyanyám, és az, hogy a mi hajunkkal sem volt soha elégedett, most nem tűnik erre elég mélységnek....Mi gyerekek nem szerettünk játszani vele, nem is tudom,miért. Mintha beteg lett volna....elbizonytalanodtunk a közelében....vagy csak mert annyit sajnálkoztak rajta a jelenlétünkben....Nem, ezt a sorsot nem bírtam bevállalni, Adél...Ehhez tényleg nem volt erőm ez alatt a hét év alatt. Hát belekapaszkodtam Kornélba, vagyis az emlékeimbe, mert akkor – azt reméltem- sosem kell arra az ágyra leülni, ahhoz nem volt elég erőm, az túl rettenetesnek tűnt...És most vége....Kornél...itt hagyott végleg, és én benyitottam a magam szobájába...

Adél: És mit találtál odabent?

Emma: Közben kicsit tágasabb lett, és a levegő is elég tűrhető. Tettem bele még egy-két székelt- mert az embernek vannak barátai . Az én éjjeliszekrényemen is vannak könyvek, de ami a könyvjelzőt illeti...nos, sose volt valami nagy kézügyességem. Az én ágyamon nincs ágynemű felpolcozva, de kényelmes, és jó rajta megpihenni, ha az ember hazaér a sétából. A park...igen a park fáit az én szobám ablakából is lehet látni, de nem gondolok a halálra, hanem arra, hogy milyen páratlanul szépek tudnak lenni egy őszi reggelen....Adél, én már tudok Szegény Emma lenni.....

Adél: Nem félsz már?

Emma: Ó, sok mindentől félek. De ettől már nem.

Adél (kis csönd után): Üdvözöllek a bátrak országában....(feláll, kifelé indul, az ajtóban visszafordul): Akkor most már akár férjhez is mehatsz...

(Emma felkapja a fejét, Adél kimegy, a színpad elsötétedik)

4. jelenet

(Másnap este. Emma az ablak mellett ül, néz kifelé. Adél kukkant be az ajtón, nem megy be, csak beszél:

Emma, itt van Kornél megint... Nem tudom, mit mondjak neki... Úgy értem, a tegnapi találkozásotok után egyáltalán látni akarod?. Elküldjem?

Emma : Nem, Adél, nincs semmi gond. Én üzentem neki, hogy jöjjön el.

Adél: Igen?...Hát jó. Akkor beengedem) (El)

(Belép Kornél, Emma sietség nélkül feláll, közelebb megy, aztán kicsit hátrahőköl):

Levágatta a szakállát... (Kis csönd) Növessze meg újra. Valójában jobban áll magának, mint ez a simaság. (végighúzza az ujját a férfi állán, egy helyen megáll a keze): Ez mi? Nem volt itt ez a heg.

Kornél: Csúnyán megvágtam magam egyszer borotválkozás közben.

Emma: Képzem, hogy vérzett... Volt, aki segítsen?

Kornél: Már nem emlékszem.

Emma: Dehogynem. Meséljen arról a reggelről, amikor ez történt. Hiszen nem ismerem már a reggeleit. Nem ismerem már magát. Ismertessen meg újra magával.

Kornél: Nem reggel történt, hanem este... Szegeden. Találkoztam volt egy asszonnyal. Izgultam egy kicsit, remegett a kezem... És egyedül voltam... bevéztem az egész törülközőt... Aztán nagy nehezen találtam valamit, amivel leragasztottam a sebet.

Emma: És legalább boldoggá tette azt az asszonyt?

Kornél: Arra az egy estére igen. Többre nem futotta reményből – sem neki, sem nekem.

Emma: Sokszor reménykedett még?

Kornél: Elégszer. És volt úgy, hogy tovább tartott egy esténél...

Emma (elmosolyodik): Még mindig nem képes hazudni kíméletből sem....Biztos van más is,amiben nem változott. Meséljen még...Szeged...ott hogyan élt? Hogyan teltek a napjai?

Kornél: Egy idős házaspárnál laktam. Az asszony szerette, ha ebédnél viccelődtem velük. Kifogyhatatlan energiával talált rá minden héten egy minden szempontból nekem való fiatalasszonyra. Ha írtam, áhítatos arccal csukta be az ajtót, és pisszegett mindenkire. Nem értette, hogyan ihatom meg a pezsgőt. Lázasan lelkesedéssel merte a cukrot a teámba- nem tudott beletörödni, hogy anélkül iszom. A férfi gyakran elaludt este beszélgetés közben. Volt egy rózsaszínben játszó tájkép az ágyuk felett, amitől gyakran lehangolódtam. Szerettem őket.
..Mit akar még tudni?

Emma: És az írás? Hogyan kapott rá az ízésre?...Úgy értem, az igazi ízésre....Az újságnál? És hogyan teltek az estéi?

Kornél (zavartan mosolyog): Elmondom, Emma, esküszöm, elmondok mindent, - ha ad rá időt.

Emma: Idő...

Kornél (megfogja a vállát). Tudom, hogy épp eleget elvesztegetett.

Emma (megszimogatja az arcát): Ne legyen már olyan büntudatos...Tudja, azt hiszem, nem vesztegettem el semmit. Persze magam is így gondoltam sokáig, egészen pontosan...amíg rá nem jöttem, hogy már nem szeretem...(megszorítja Kornél karját)...nem szerethetem magát,mert már nem az, akibe 7 évig szerelmes voltam....Az meghalt... vagy majdnem ...Most hát szabad vagyok. 7 év ...nem olyan nagy idő a szabadságért...

Kornél : Emma, hagyja már abba a nagylelkűsködést, mert ezt most nem bírom...

Emma:Dehogynem...Már mindent kibír, ahogy én is...Hát nem látja? Maga is szabad...vagy talán úgy szeret,mint régen? Nézzen rám! Van két kemény vonal a szám körül, máshogy hordom a hajamat, egy-két kilóval nehezebb is vagyok, és a szememben már nem magát látja, ugye, nem? És van hét évem, amiről mit sem tud. Ezt az Emmát látta néha, ha éppen nem reménykedett valaki mellett?

Kornél: Nem, nem , de látom azt is, túl magán.

Emma: Igen... ez az én sármom...vagy az csak a férfiaknak van?

Kornél (egyre levertebben): Mindegy,hogy hívjuk,Emma, mindegy...Bűbájhoz mit szól?

Emma: Túl érzelmes. De kedves.....Na,ne lógassa az orrát. Örüljön nekem, az új Emmának, aki tud már élni maga nélkül.

Kornél: Túl sokat kíván. Én nem vagyok ennyire nagyvonalú. Sem erős.

Emma: Majd az lesz. Ha rákap a szabadság ízére....

Kornél: Füttyülök a szabadságra... Volt benne részem... Embertelen dolog. Magának sem ajánlom.

Emma (elmosolyodik, leül az asztal mellé, Kornélt is hellyel kínálja, az leül, és Emma megfogja a kezét az asztal felett): Tudja, elképzeltém tegnap, miután elment, és megnyugodtam, hogy milyen lesz hazautazni. Régebben mindig utazni volt a legszívfájdítóbb. Mert volt egy kép, egy vasárnap este... ami mindig az eszembe jutott... Még nem voltunk összeházasodva... kivonatoztunk csak úgy ötletszerűen egy búcsúba...

Kornél Mintha valami derengene...

Emma: Nos, nekem nem csupán derengett, hanem minden perce ragyogott annak a késő délutánnak. A virsliszag, a sör, a ponyvás sátrakban izzadó emberek, a mézeskalácsok meg konyhai faliszőnyegek brutális giccse – távoli, frivol kaland volt a mi betűhöz szokott agyunknak... Rengeteget nevtünk... De aztán ránk szakadt egy nagy eső, mindenki szaladt befelé a sátrakba. De mi valahogy nem bírtunk oda bemenni, kerestünk egy padot, amit nem ért annyira a zápor. Egy kutya ült az egyik sátor mellett, és várt az esőben valakire bibliai türelemmel. Éreztem, ahogy néha az arcomra csorog a víz, elcsöndesedtünk, hallgattunk. Elkezdett sötétedni. És azt gondoltam, és kimondtam legalább tízszer magamban: szeretlek, szeretlek, szeretlek....

Kornél: Emma, édes....

Emma: Aztán... szaladtunk a vonathoz, és furcsán csöndben voltunk a vonaton is. Sosem voltam olyan boldog egész életemben, soha... És amikor vonaton utaztam bárhová, lehunytam a szemem, és igyekeztem belekapaszkodni ebbe a képbe. Sokáig egészen tisztán fel tudtam idézni, még a lélegzetem is felgyorsult, és kaparni kezdett a torkom, mint akkor... Csak hát... le kellett szállni... lelépni a valóságba, és az állomás lámpáiban kifényesedő szomorúság majdnem agyonnyomott... Alig bírtam magam hazavonzolni, pedig tudja, milyen közel lakunk az állomáshoz. És azt gondoltam, amikor elment tegnap, édes istenem, most végképp bele fogok halni a hazaútba.

Kornél: Emma, én..

Emma: Ne, hadd mondjam végig... Igen, gondoltam, bele fogok halni, hogy már erre sem gondolhatok. Hiszen az tartotta bennem a lelket, hogy akárhogy is van, a sok öleléshez szokott ember sajnálkozó tekintete között úgy viszem át a magányomat, hogy tudom: valahol ott él az az ember, akivel együtt hallgattam az esőben. De tegnap megölte ezt az embert... vagyis megértettem, hogy az már végleg elveszett.. Így végleg egyedül maradtam. ...Erre gondoltam tegnap este... és hirtelen arra is, hogy milyen jó lesz végre valóban látni az állomást, meg Terust úgy hallgatni, hogy hallom is, amit mond. Lemosakodni úgy, hogy lassan, jólesően odatartom a testemet a víznek, és nem csorgatom félre elrédő arccal, ezredik variációban elképzelve, ahogy váratlanul megjelenik az ajtóban... Eszembe jutott, melyik könyvet szeretném elolvasni, és ahogy láttam magam szappanillatúan, mérsékelten vágykeltő hálóingemben az ágyban, könyvvel a kezemben, megértettem- sokféle boldogság van, még nekem is. Ó, gondoltam, itt az ideje összeismerkedni magammal.
(kis csönd)

Kornél: Nos, mit kezdjek én ezzel, Emma? Ebben az életképben –úgy látom- nekem nincs szerep kiosztva. De akkor mért hívtok ide? Még egyszer mondom: nem vagyok elég nagyvonalú ahhoz, hogy magával örüljek ennek a szabadságnak.

Emma: Igen... szabadságról beszélek, nem magányról... vagy a kettő- azt gondolja, ugyanaz? Tapasztalatom szerint néha igen, de nem feltétlenül. Én szeretni akarok újra, de már szabadon. Hogy ne haljak bele. És azt hiszem, ez alatt a hét év alatt megtanultam azt, ami miatt már tudok is így szeretni- azt, hogy ki lehet bírni a magányt is. Hogy nem mindenáron valakivel, mert magamban sem vagyok rossz társaságban. De azért az ... hogy is mondta .. embertelen tud lenni. Szóval, most, hogy eltemettem magát, azt gondoltam keresek valaki mást, akit így szerethetek.

Kornél(feláll): Most már végképp nem értem, mért kellett idehívnia ahhoz, hogy mindezt elmondja (idegesen végigsimít a haján)

Emma (ellágyult arccal nézi): Még mindig ugyanúgy simít bele a hajába, ha felindult... Igen... tudna ajánlani valakit?... (feláll ő is, Kornéllal szemben megáll, megfogja annak mindkét kezét és a szemébe néz): Mert én magára gondoltam.....

(Kornél hallgat, Emma nézi , és simogatja a homlokát): Milyen mély ez a ránc...ez nem volt itt....de ezek a szarkalábak a szeme szélén ...ezek igen....ilyen volt régen is,mert annyit nevetett.....Tudja, szívesebben élnék valakivel, aki mellett néha láthatom még a szerelmemet, aki elhagyott....Aki nélkül nem tudtam élni....De most olyan férfit keresek,aki nélkül tudnék élni.....Mit szól az ajánlatomhoz?

Kornél (megindultan): Nem tudom, mit mondjak. És azt sem, hogy örömben vagy szomorúságomban fakadjak-e inkább sírva.

Emma: Ne sírjon- ez a másik ajánlatom. Mit sirat? Épp ideje elengedni egymást, hogy újra találkozassunk. Ahogy elnézem, lesz egy-két javaslatom a nyakkendőit illetően, de egyébként komoly esélyt látok arra, hogy velem fog könyvet olvasni esténként az ágyban.

Kornél: De csak ha lemond a mérsékeltén vágykeltő hálóingéről! (Nevetnek)

Emma: Azt már látom, hogy meg tud nevetetni.

Kornél: Meg fog lepődni, mi mindenre vagyok még képes.

Emma (mosolyog): Ez ígéretesen hangzik...Akkor elhív randevúra?

Kornél: Mit csinál ma este?

Emma: Nos, először is sétálok egy nagyot. Szeretem ezeket a kora őszi, hűvösödő estéket. Aztán...aztán nem tudom. Van valami ötlete?

Kornél: Megnézhetné a lakásomat.

Emma (kis csönd után) Tudja, lehet, hogy mára elég lesz ez a séta. Remeg a gyomrom, mindjárt sírok....Ilyen a boldogság?

Kornél: Hiszen ismeri az ízt- találkozott már vele az esőben.....Holnap eljön hozzám?

Emma: Igen, elmegyek. Megvan még az a szörnyű kakukkos órája, ami mindig a lehető legrosszabb pillanatban szólalt meg?

Kornél: Én úgy emlékszem, hogy azok éppenhogy a legjobb pillanatok voltak...Fájdalom, megváltam tőle. Mozgósíthatom a kapcsolataimat, hogy beszerezsek egyet, mire jön. Nincs gyakorlatom abban, hogyan kell elcsábítanom a volt feleségemet...Gondolja, hogy ez...segítene?

Emma: Megpróbálhatja....De azért ne izguljon annyira, mert a végén megvágja magát borotvával....

Kornél: Emiatt ne aggódjon. Elkezdtem növeszteni a szakállamat.
(Szemben állnak, nézik egymást, aztán Emma megmozdul, az ablakhoz megy, kitarja):

Gyönyörű este van...

Kornél: Még...mindig egyedül szeret sétálni?

Emma (visszafordul): Sosem szerettem egyedül sétálni. ...De tudok. És nem nézek már hátra, hogy utánam jön-e...Szóval velem tart?

Kornél: Boldogan.

Emma: Jöjjön ide. Nézze egy kicsit velem. (Kornél odamegy, ő is az ablakban áll, néznek ki).

Kornél: ...Milyen tiszta az ég...

Emma: Igen. Tele csillagokkal.

Vége